

SIVA LEELA VILASAMU

BY

Kuchimanchi Timma Kavi.

V. RAMASWAMY SASTRULU & Sons,

292, Esplanade

MADRAS.

323, Tondiarpet.

ఆంధ్రగ్రంథములు.

ప్రతి 1-కి రూ.

గణేంద్రమోక్షము, సటీక, చక్కనికూర్పు	...	0
భోగినిదండకము, బమ్మెర పోతరాజప్రణీతము	...	0
కుచేలోపాఖ్యానము, సటీక, (భాగవతము)	...	0
డిటో గట్టుప్రభువుకృతము	...	0
నితిపద్యసంగ్రహము, సటిప్పణము	...	0
రుక్మిణీకల్యాణము, సటీక, చక్కనిప్రతి	...	0
అంబరీషోపాఖ్యానము, సటీక, (భాగవతము)	...	0
నలోపాఖ్యానము, సటీక, చిన్నపైజా	...	0
రూపలి, రాజపుత్రస్త్రీపాహసపుకథ, శ్రీ ఎ.మండ్ర నారాయణమూర్తిగారి	...	0
విదురనితి, సటీక, ఆంధ్ర భారతములోనిది	...	0
చాటుపద్యమణిమంజరి, శ్రీ త్తకూర్పు	...	1
వలచరిత్ర, ద్విపద	...	0
తిత్తుగారి సెక్యూరిటీకేసు ఉపన్యాసములు	...	0
మదనమోహన మాళిన్యగారి జీవితము పంజాబులో	...	0
యజుర్వేదకథాసంగ్రహము	...	0
ఆంధ్ర వచనభాగవతము, ద్వాదశస్కంధములు,		
శ్రీ శతఘంటము, వేంకటరంగకాస్త్రోక్తము	...	6
డిటో కి వాల్యములు	...	7
శ్రీ వివేకానందవిజయము	...	1
ప్రాచీనదేశ చరిత్రలు	...	1
భారతరమణీమణులు	...	0
సంగ్రహరామాయణము, శ్రీ శేషాద్రిశర్మకృతము	...	0
శ్రీమహాధర్మవిజయము	...	4
సుఖి	...	0
హిందోపదేశము, సులభశైలి	...	0
సంస్కృతనాటకకథలు, శ్రీ నీతారామకాస్త్రోక్తము	...	1
దశకుమారచరిత్రము: ఎవమచింతల సంజీవరామకాస్త్రోక్తము	...	1
మదనకామరాజకథలు, చక్కనికూర్పు	...	0
భోజకాలిదాసకథలు, 1-వ భాగము	...	0
దక్కనుపూర్వకథలు, శ్రీ నీతారామకాస్త్రోక్తము	...	1
శ్రీ గెక్వాయగారి ఉపన్యాసములు	...	0
మారతుకాక గెన్ను ఉపన్యాసములు	...	0
శ్రీ లాలాలాజ్ పతిరాయజీవితము	...	0

శ్రీ ర స్తు.

జి న లీ లా వి లా న ము.

కూచిమంచి తిమ్మకవికృతము,

చెన్న పురి :

వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్ వారిచే
ప్రకటితము.

1921

All Rights Reserved.

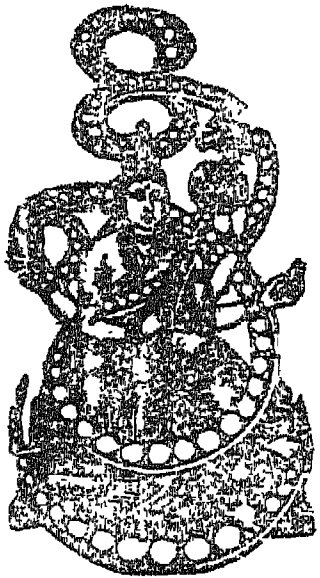
Printed by
V. RAMASWAMY SASTRULU & SONS
at the " VAVILLA " PRESS
MADRAS—1921.

శ్రీ రక్ష.

శివలీలావిలాసము.

ప్రథమాశ్వాసము.

శిష్టదేవతాప్రార్థనము.

నగజాఘనస్తనవిస్మత్వరసంకుమదైణశాభిషం
కానికవాసితస్ఫుటభుజాంతరుః డిందుసుధాపయస్సదృ
గ్భానుతక్షీర్తిపీతపురకుక్కుటలింగమహాప్రభుం డశే
షానతభక్తపాలనపరాయణుః డీవుత మా కభీష్టముతో.

1

మగనిసగమేన నెలకొని, ముగురంబలయందు నాదిమూలం బగుచు
జగ మేలుసర్వమంగళ, జగమే లిడుఁగాత మాకు సమ్యక్కరుణ.

2

శ్రీరమణీశమేశ్వరులఁ జిత్తమానం గదియించి భారతీ
సారసగర్భుల నిగుల సంస్తుతిఁ జేసి మతంగజానను
నా సఁ గొల్చి డెందులురిసత్కులపావను లింగసార్య నిం
పారఁ డలంచి మున్నిటిమహాకవుల న్భజియించి వేడుక.

3

కవివంశాభివర్ణనము.

కాండిన్యగోత్రవిఖ్యాతుండఁ గూచిమంచ్యన్వయాంభోద్ధిహారకరుండ
గంగనమంత్రి శేఖరునకు నంగనామణి యగులచ్చమాంబకును సుతుండ
బహుకార్యనిర్మాణబంధురప్రతిభుండఁ గుక్కుటేశ్వరకృపాకూరలబ్ధ
సత్కవితామహాసామ్రాజ్యభారధారేయుండ బుధజనప్రియచరితుండ

తే. డెందులురిలింగనారాధ్యదేశికేంద్ర, దత్తమాహేశ్వరాచార్యవృత్తిరతుండఁ
గందరాడఘనగ్రామమందిరుండఁ, దిమ్మకవిచంద్రుండనుజగద్వినుతయశుండ.

4

ప్రాధిమై రుక్మిణీపరిణయంబును సింహశైలమాహాత్మ్యంబు నీలపెండ్లి
కథయును రాజశేఖరవిలాసంబును నచ్చలెనుంగురామాయణంబు

- సారంగధరనరేశ్వరచరిత్రంబు సప్తార్ణవసంగమాహాత్మ్యకంబు
రసికజనమనోభిరామంబు లక్షణసారసంగ్రహమును సర్వపురస
తే. మంచితక్షేత్రకథనంబు మఱియుఁ బెక్కు, శతకదండకసత్కృతుల ప్రతిభఁగూర్చి
యుల్ల మలరారఁ బార్వతీవల్లభునకు, భక్తి నర్పణఁ జేసినభవ్యమతిని. 5
- వ. ఇట్టి నేను మదభిష్టదైవతం బై నపుక్కు పేశ్వర శ్రీమన్న హదేవునకు నంకితంబుగా
మఱియు నొక్క ప్రబంధంబు రచింపం దొడంగి. 6

షష్ఠ్యంతములు.

- క. సర్గాపసర్గఫలదని, సర్గనకుఁ భర్గనకుఁ బ్రశమితమహాంహో
వర్గనకు నూరినుతస, వ్హగ్గనకు మనోజ్ఞ సాను మద్దర్గనకుఁ. 7
- క. అంభోజాసనమదసం, స్తంభునకుఁ శంభునకు నుదంచితకరుణా
రంభున కఖిలావనసం, రంభునకుఁ ముదితమానిరాడ్డింభునకుఁ. 8
- క. సర్వనుపర్వకదంబక, పూర్వునకుఁ శర్వునకును భుజబలలీలా
ఖర్వునకు శమితయమరా, డ్లర్వునకు మహోక్ష రాజగంధర్వునకుఁ. 9
- క. బాణాదిభక్తజనసం, త్రాణునకుఁ స్థాణునకు నుదంచదుదన్వ
త్త్రాణునకు సరసిజేక్షణ, బాణునకుఁ సత్యవాక్యపరిమాణునకుఁ. 10
- క. సామజదానవదర్పవి, రామునకుఁ సోమునకును రజతమహీభృ
ద్ధామునకుఁ గోటిదినకర, ధామునకు మహోగ్ర సమరతలభీమునకుఁ. 11
- క. పురదైతేయస్తరసం, హరునకు హరునకు నిరంతరాత్యంతదయా
పరునకుఁ బీతామరమం, దిరునకు శ్రీకుక్కు పేశ జేవవరునకుఁ. 12
- వ. సమర్పణంబుగా నారచియింపం బూనినశివలీలావిలాసం బనుశృంగారరసప్రబం
ధంబునకుం గథావిధానం బెట్టిదనిన. 13

కథాప్రారంభము.

- గీ. హస్తీపురమున నొక్కనాఁ డర్జునుండు, భీష్ముఁ గన్గొని మ్రొక్కి సంప్రీతిఁ బలికె
చాత ని న్నొక్క పుణ్యకథాప్రసంగ, మడుగఁ గోరడఁ గృపతోడ నాన తిమ్మ. 14
- క. నీ వెఱుఁగనిపుణ్యకథల్, త్నావలయమునందు లేవుగద యేవైనఁ
భావింపఁగ నఖిలజగ, త్పావని యగుగంగమహిమఁ బ్రతిభం జెపుమా. 15
- అ. శివుఁడు గంగ నేల శిరమున నిడుకొనె, గంగ విష్ణుసాదకమలమున జ
నించు టెట్లు తాత నిక్కంబుగా నిది, లేటపడఁగ నాకుఁ దెలుపవలయు. 16
- వ. అదియునుం గాక. 17

1. కంఠఁ గొందఱు జాలరికన్నె యనుచు, నెన్నుచుండుదు రమ్మాట యేర్పడంగ
వినఁ దలంచెద నమ్మహావేణి కీవు, కూర్చి పట్టివిగద అసద్గుణకలాప. 18
2. అనిన గాంగేయుడొడప్పొందుతనయుఁ బలికె, వత్స నే మున్ను నారదువలన విన్న
తేజఁగు నీకీప్పు డెలమితో నెఱుంగఁ జేతు, నింపు దైవార విను మని యిట్టులనియె. 19
3. మొదలఁ గమలగర్భుఁ దుదకంబుల సృజించి, వీర్య మందులోన బడిచె నది స
హస్రకరనిభప్రభాంచిత మై పార, య్యస్వరూప మైనయండ మయ్యె. 20
4. ఆయ్యండంబునందుఁ జరాచరాత్మకం బైనసకలప్రపంచంబు సృజించి వృద్ధిఁ
జొందింపుచుండె నంత. 21
5. మాషకాసురుడను సురద్యేషి యొకఁడు, దూతీయయ్యండమునకొకతూటువొడిచె
నందువలన మహాదకం బద్భుతంబు, మీఱఁ బెనువెల్లియై చొచ్చి పాటుచుండె. 22
6. అవెల్లి జగము లన్నియు, వేవేగ న్తుంచి జంతువితతికి నెల్లఁ
వావిరి నుపద్రవంబుం, గావింపుచు నున్న నీలకంఠుఁడు పేర్చిఁ. 23
7. జగదుపద్రవకాంతికై తగిలి మున్ను, కాలకూటంబుఁ గంతభాగమున నిడ్డ
చందముజ నమ్మహాంబునిర్మరము నెలమి, దనజటాజూటవీధి నందముగఁదాల్చె. 24
8. అపుడు గంగ మహేశుజటాగ్రవీధి, బట్టఁజాలక యుప్పొంగి పైకిఁ బొరలి
ఘనతరంగిణి యై దూతీ కమలజాండ, వివరమునఁ బాఠ జగదుపద్రవము గాఁగ. 25
9. హరియు నయ్యెడ మాషకాసురు వధించి
తనపదాంగుచ్చ మబ్జిలద్వారసరణి
నునిచి నీ రాఁచె సందుననుండి యూట
యించు కాలోపలికిఁ బ్రవహింపుచుండె. 26
10. అప్రవాహంబు సకలభువనంబులఁ బవిత్రంబుగా గంగాభవాని యేకార్థవం
బుగ జగంబు లన్నియు ముంచి లోజంతుకొటిజలచరంబులక్రియ మించి
చెలంగి పొంగి. 27
11. తనకెదు రెవ్వరు లేరని, మునుకొని గర్వాతరేకమునఁ బలికినన
వ్యనితారత్నము గనుఁగొని, కిఱుక మదిం బెనఁగొనంగ గిరిశుఁడు పలికె. 28
12. అడుదానవు నీ కిట్టు లబ్బురంపు, గర్వ మేటికి నాచేతఁ గమలసంభ
వాదులును మున్ను గర్వించి యడఁగి చనిరి, గర్వ మెంతటివారికిఁ గాదు గుమ్మ. 29
13. భూచక్రంబున కిప్పుడె, వే చని నీ వందు మత్స్యవిక్రయవృత్తి
బ్రాచర్యంబుగ మనియెడు, నీచకులంబున జనించి నిలువుము చెలియా. 30
14. అనిన నకుకొంది గంగ యోయనఘచరిత, తప్పు నేసితి లొంగి నీదయ దలిర్పఁ
గాచి రక్షించు నన్నెదఁ గాఁక యడఁగ, నిన్ను నెడఁబాసి క్షణమైన నిలువఁజాల. 31

క. నావుడు శంకర్కు డిట్లును, నీ వటువలె గొన్నినాళ్లు నిలిచినపిదప
దేవత లెన్నఁగ నిన్నుకొ, బేజ్జేగఁ బెండియాడి తెచ్చెడ మరలకొ. 32

వ. అని పరమేశ్వరుం దానతిచ్చిన నట్లనె గంగాభవాని దానభుజక న్యాస్వయా
పంబు ధరియించి భూలోకంబునకు వచ్చి పారావారతీరంబున సుహేశ్వరుం
గురించి తపం బాచరింపుచుండె నంత. 33

సీ. శంఖదేవుం దనుజాలరిగేస్తుండు దనబంధువుల దానుఁ దవిలి యొక్క
నాఁడు దా నేలూరినగరంబునందుండి జలధికి నేట్రాడఁ జని యొకయొడఁ
దపము సేయుచు నున్నతరళాయతేక్షణఁ జిన్నికన్నియఁ జూచి చేతఁబోయి
తల్లి నీ వెవ్వరిదానవు మల మెద్ది తలదండ్రు లేవ్వారు కులము పేరు

గీ. నెద్దితప మేలచేసెద విచట నిట్లు, సరసిజానన నాకు నీచంద మెల్లఁ
దెలియఁజెప్పు మటన్న నక్కలికిమిన్న; యింపు దళుకొత్త నతనికి నిట్లు అనియె.

గీ. తండ్రి విను మేను గంగను దక్షహారుండు
నన్ను నొకకారణమున డెందంబులోన
నలిగి జాలారికన్నియ నై జనించు
మని శపించిన వచ్చి యిట్టేతి జాము. 35

గీ. తల్లి యైనను విను మఱిఁ దండ్రి వైన, నీవె కానింక నన్యుల నే నెఱుంగ
నెవ్విధంబున సాకెదొ హితముతోడ, ననినముద ముండి యతఁ డిట్లు అనుచు బలికె.

గీ. అప్పు నీ వేమిగోరిన నట్ల సేతుఁ, గలవు మాయంట సకలభాగ్యంబు లిపుడు
రమ్ము నాతోడ మాధవనమ్మనకును, జీవనప్రాయముగఁ జాతుఁ జెలియ నిన్ను. 37

క. రావమ్మ భువనపావని, రావే నాముద్దుబిడ్డ రావే అతాంగీ
రావే శుభఫలదాయిని, రావే జగదంబ యిపుడె రా నాతోడకొ. 38

వ. అని యపుత్రకుండు గావునఁ బెన్నిధానంబు గన్న పేదచందంబున దైవంబు
నా కిప్పు డిబ్బాలారత్నంబు నొసంగె నని పొంగి దానిం దోడ్కొని నిజగృ
హంబున కరిగి తనభార్య యగుచక్రమదేవి కస్తూప నొసంగిన నవ్వధూ
రత్నంబు. 39

అ. పెరుఁగుఁ బాలు జాన్నఁ బెల్లంబు నెయ్యి కొబ్బరి యనఁటిపండ్లు పనసపండ్లు
పిండివంట లిత్తుఖండంబు లోరెంబు, ప్రితి యెసఁగ నొసఁగి పెనుచుచుండె. 40

వ. అట్లు పెనుచుచున్నయెడ.

41

ఉ. అంగదముద్రికౌవలయహారలలాటిక తేమైనెయ్యెయి

న్రంగులు గుల్కఁ గ్రొందగటునాడెపుఁబాపడసొంపు నింప మే

అర్చుగరుగిల్లుటందియలు బారిగ నంఘ్రిల ఘల్లుఘల్లునక.

గంగ యనుంగులం గలసి కొడుకలీలలఁ గ్రీడనేయుచుకా.

42

సీ. బొమ్మ పెండ్లిండ్లు సొంపుగఁ జేసి గుజ్జనగూటియా మెత అనుంగులకుఁ బెట్టు
బలితంపుటపరంజిపంజరంబుల నిడి చిలుకబోంట్లకు మేత లెలమి నొసఁగు
నాడెంపు నలతాలమేడలపై నిల్చి లీల మై తూఁగుటుయ్యాల నూఁగుఁ
బరువంపు నెత్తావివిరి బొండుమల్లెటం బాదులనిరెత్తి ప్రోదిసేయు

గీ. బోటులకు గూడి కిన్నెరమీటు నింపు, నాటుకొలుపుచు జలిబలిపాట పాడు
హళి దైనారఁ జెంగల్వకేలికుళుల, నోలలాడుఁ జెలింగి యవ్వాలుగంటి,

43

వ. అట్లు గ్రీడింపుచు దినదిన ప్రవర్ధమాన యగుచున్నంత.

44

సీ. నిద్రంపుసోగపెన్నెరులు వేనలికంఠె నెదఁ జిన్నిచన్నులు కుదురులెత్తె
గనుదోయి నరసిగ్గుకలికిచూపు లెసంగె నూనూఁగునూఁగారు గాననయ్యెఁ
దావిమోవికిఁ గ్రొత్తలిరుదాల్చు ఘట్టిలె జలిబలిపలుకుల మొలచె దీప్తి
నెమ్మొంగున వింత నిగనిగజిగిపాలెఁ జిన్నారినగవులు చెంగలించె

గీ. నడలఁగడ తేనిమురి పెంబుగడలుకొనియె, మెఱుఁగు చెక్కులతళతళల్ దుఱఁగలించెఁ
గటిభరం బించుకించుక ఘనతఁ దాలెఁ, జెలికి లేజవ్వనముమేన మొలుచుటయును.

వ. అట్టి నవయావనారంభంబునఁ జీనిచీనాంబరానర్లు మణివిభూషణసుగంధతాంబూ
లాదికంబులం దేజరిల్లుచుండె నంత.

45

సీ. నిరులకు మన్నియై చిరసుఖాకర మైన కైలాసశైలశృంగంబునండు
మహానీయతపనీయమయసముద్దీప్తినికాకాంతమాణిక్యసాధవీధి
నలువయు వెన్నుండు బలిరిపుప్రముఖదిక్పతులును సనకాదియతివరులును
నందీశగుహాగజాననభృంగిరిటవీరభద్ర భైరవముఖప్రమథపతులు

గీ. దవిలి కొలువంగ గిరిజాజతసయఁ గూడి, యనుతమానర్లు రత్న సింహాసనమున
నక్కజం బగుతీవిమై నొక్కనాడు, హళిఁ గొలుపుండె రాజరేఖార్థ మహళి.

47

వ. అయ్యవసరంబున.

48

సీ. మినువాక తెలిసిరు నినిచినకుండికఁ బసిఁడిచాయలఁ గేరుపల్లజడలు
వెన్నలనిగ్గును వెదచల్లు నెమ్మేను చక్కనిస్ఫటికంపుజపసరంబు
గాలిసోకిన మ్రోయకడిఁదికిన్నెరవీణె యభినవమృదులకృష్ణాజినంబు
దట్టంపుగోపించందనపుండ్రవల్లికల్ పసమించుకా సాయవసనములును

గీ. గలిగి భవభర్గ చంద్రశేఖర మహేశ, హర మహాదేవ సాంబ శంకర గిరీశ
యనుచు వేడుక నవోచ్చి కరుగుదలచె, సారవిద్యావిరుం దైననారడుండు.

49

గీ. అట్లగుచుచెంచి ద్వివిజసంయమివరుండు, భక్తి దైవార నమ్మ హాత్ర భునినగరు.
సొచ్చి హెచ్చినవేడుక అచ్చుపడఁగఁ, గేలుగనమోడ్చి యద్దేవి మ్రాల నిలిచి. 50

సీ. రాకేందునీకాశరమ్యగాత్రమువాని రమణీయఫణిధూపణమువానిఁ
గందర్పశతకోటినుందరాకృతివాని డమదుత్రిశూలఖడ్గములవాని
సదముదరహాససరసాననమువాని భసితాంగరాగవిభ్రమమువాని
సింధురాజినసమంచితనిచోళమువానిఁ గరుణాకటాక్షవీక్షణమువానిఁ

గీ. ప్రథితభువనోడ్బుతోరువై భవమువాని, ఘనతరానందహృదయపంకజమువాని
సకలలోకాధిపతి యైనసాంబళివునిఁ, గనియె మునిమాళి కన్నులకలుపునీట. 51

క. అటువలెఁ బొడఁగని కేల్లన, నిటలస్థలిఁ జేర్చి సంజనితకాతుకవి
స్ఫుటదంతరంగుఁ డై య, జ్జటికులవల్లభుఁడు వాక్యచాతురి మెఱయకా. 52

సీ. భసితాంగరాగాయ భక్తానురాగాయ పాలేక్షణాయ తుభ్యం నమోస్తు
భిర్తాద్రిచాపాయ భద్రేంద్రవాహాయ భయవిదూరాయ తుభ్యం నమోస్తు
భండనోద్దండాయ భాసుప్రతాపాయ భవ్యరూపాయ తుభ్యం నమోస్తు
భరతప్రవీణాయ భవనాయితనగాయ భద్రప్రబాఘాయ తుభ్యం నమోస్తు

గీ. భావభవసంహారాయ తుభ్యం నమోస్తు, భవసరన్నావికాయ తుభ్యం నమోస్తు
భద్రచర్తాంబరాయ తుభ్యం నమోస్తు, భారతీశార్పితాయ తుభ్యం నమోస్తు. 53

వ. అని నమస్కరించి వెండియు. 54

సీ. జయజయ కైలాసశైలనికేతన జయజయ దేవతాసార్వభౌమ
జయజయ గిరితనూజామనోంబుజభృంగ జయజయ దైవవేశ్యాభుజంగ
జయజయ నిగమాంతసముదయసంవేద్య జయజయ భువనరక్షాధురీణ
జయజయ జలజాతసంభవాండపిచండ జయజయ కాశ్వలైశ్వర్యధుర్య

గీ. జయపురందరహరివిరించనముఖాఘ, లామరస్తోమముకుటాంచలాంచితాబ్జ
రాగమాణిక్యరోచిర్విరాజమాన, చరణపంకేరుహాద్దేశ జయమహేశ. 55

క. పరమేశ నిన్నుఁ బొగడఁగఁ, దరమే శేషునకు హరిపితామహబలసం
హరులకు సనకాదిమునీ, శ్వరులకు నొక్కింతయైన వర్ణింపంగకా. 56

సీ. మహిమ మీఱఁగ సర్వమంత్రరాజం బైనగాయత్రి కీవెపో నాయకుడవు
శ్రుతు 'లేకయేవరుద్రోనద్వితీయ' యం చనిశంబు నిన్నెకా వినుతినేయుఁ
బ్రత్యహంబును 'శివాత్పరతరంనాస్తి' యం చలర స్త్రుతుల్ నిన్నె తెలుపుచుండుఁ
బురుషోత్తమఖ్యాతిఁ బరఁగువెప్పుడు వేయి రాజీసముల నిన్నె పూజనేయు

గీ. అలజగర్భండు మొదలగుజంతువులకుఁ, బతి వగుటఁజేసి నీక విశ్రుతముగాఁగఁ
బసుపతిసమాఖ్య చెల్లె నబ్బురము మీఱ, నిన్నుఁ గొనియాడ నెవ్వరు నేర్తు రభవ.

మ. కరికికా మర్మటకీటపోతమునకుం గాలాహికికా మూలపో
టరికిం జెంచుకొలంపుబత్తునకు వేడ్క న్నోత్తసామ్రాజ్యసు
స్థిరసాఖ్యం బొనఁగూర్చి ప్రోచినకృపాసింధుండ వాహాభలీ
సరియే యీహారికుఱ్ఱవేల్పుదొర లెంచ న్నికు శ్రీకంధరా. 58

గీ. శ్వేతుఁడు మృకండునూనుండుఁ ప్రేతవాధు
చేతఁ గడలేనియిడుమలఁ జిక్కి పొక్కి
నిన్ను శరణన్న జముఁ బడఁదన్ని వారి
కన్నటికిఁ జావు లేకుండ నిడితి వభవ. 59

క. హరి తననయనాబ్జముతోఁ, దొరలఁగ నొకవేయివికచతోయజముల నీ
శిరమునఁ బూజించినఁ గని, యిరువుగ నాతనికిఁ జక్ర మిచ్చితివి గదా. 60

క. సురదనుజు అబ్ధిఁ దరువగ, గరళము ప్రభవించి జగము గాల్పఁగ దానికా
సరగున గళమున నిడుకొని, పరిపాలించితివి గద ప్రపంచంబు శివా. 61

గీ. భైరవాకృతియును వీరభద్రమూర్తి, శరభసామురూపంబు సరవిఁ దాల్చి
వలినభవదక్ష నారసింహులశిరంబు, లేపుమీఱంగఁ దునుమపె గూఱ నీవు. 62

నీ. గడితంపుటపరంజిగట్టుసింగిణివిల్లు గాలిబోనపుఁదిండికొఁడు నారి
యీ రేనుమేనుల నేపుచూపులకొరి యార్తాఁడుతునియలై యలరు నరద
మిరుదుగ మొగములదొర లేరుపూన్పిటి పగటివేలుపు నేలబండికండ్లు
ప్రాబల్కుతుములు బలవారువంబులు తెరగట్టుమన్నియ తెగలుబండ్లు

గీ. గాఁగ దిగప్రోళ్లుబలితంపుఁగడిమిఁ గూల్చి, జగము నావడి యుడిపి నిశ్శంక నలరు
నీ ప్రభావంబు బుధులు వర్ణింపఁ గలరె, భానుశతకోటిసంకాశ పార్వతీశ. 63

నీ. పులికరాసంబును బూదిగంధంబును బుటియకంచంబును బునుకుపేర్లు
చిలువుతాసాములు చికిలిముమ్మెనవాలు కంకటికోడలేజింకకూన
పలుకుటందియలు చావంచనెమ్మెగములు మెట్టబిఠారంబు వెట్టకన్ను
చేతికుత్తుక యాలపోతుపెక్కంబును గ్రొన్నెలతలపువ్వు విన్నుదురము

గీ. గలిగి వెలుఁగొందునీమాత్తిఁదలఁపునందు, నిలిపియేప్రద్దుఁ గొలుతు నన్నెలమిఁబ్రోవు
శక్రు బలభీనుదేవతాసార్వభౌమ, గిరిసుతానాథ నిఖిలనిర్జరసనాథ. 64

గీ. వేయినోళ్లను మఱి రెండువేలనాలు, కలు గలుగుశేషునకునైన నలుమొగముల
ప్రోడకై నను దరమె ని న్నొగడ నింక, వేయునేటికి ననుఁ బ్రోవు విశ్వజనక. 65

గీ. అని నుతించుమునీంద్రుఁగన్గొని కివుండు
సారకకుణామృతార్ద్రనుస్వాంతుఁడగుచు
నుచితపీఠాంతరమునఁ గూర్చుండఁజేసి
కుశల మడిగి యతిమధురోక్తులవచించె.

66

క. మునివర సకలజగంబులు, ననివారణముగ జరింతు నచట నచట నీ
కనుఁగొన్నవెంత లెల్లను, వినుపింపుము మాకు జేడ్క విస్తరింకన్.

67

క. ఏయేజగములఁ జూచితి, జేయేదేశములు గంటి పేయేపురముల్
పాయక పొడఁగాంచితి విపు, డాయెడలం గలుగువార్త అచ్చుగఁ జెపుమా.

68

గీ. అనిన నారదుం డిట్లను నభవ సకల, భువనములఁ జూచుకొనుచు నేఁ బోయిపోయి
నవకుతూహలమహితమానసుఁడ నగుచు, భూతలమున నేలూరిపురము గంటి.

69

నీ. బహురత్న విరచితప్రాసాదములచేత రమణీయమణిగోపురములచేత
నిందితాశరదివ్యమందిరంబులచేత సుకరకపోతపాలికలచేతఁ
దపనీయమయదీనతాధామములచేతఁ బటుసృజ సాపానపటలిచేత
భక్తశైలోన్నతప్రాకారములచేత దివిజేంద్రనీలవేదికలచేత

గీ. విమలపద్మాకరోద్భావనసమితిచేత, గంధగజరాజధేనుసంఘములచేత
ధరణి సురముఖ్యసజ్జనోత్తములచేత, భవ్యగతిఁ బొల్పు నేలూరిపట్టణంబు.

70

చ. అసమశరోపమానసముదంచితవిగ్రహఁ గంటి నందుఁ గ్రొ
మ్మినిమిక డానిబంగరపుమించుమమించుపిసాలిమేనిరుల్
రసికమనోంబుజంబులకు రాగము గూర్చఁ గొలుంతలేనిమే
ల్పస నతిరారు నొక్కయెఱఁబ్రాణపుజారికన్యకామణిన్.

71

ఉ. అన్నలమిన్నులం ద్రిభువనాంచితరూపవిలాసమాన్యులం
గన్నులఁ గంటిఁజూచి శశిఖండనమండన యెందునేని న
క్కన్నియనంటిసోయగపుఁగల్గిఁ గనుంగొను లే నెఱుంగ నో
యన్న గణింప శక్యమే మహాహికి దానికడిందియందముల్.

72

ఉ. కొమ్మలు సాటియే మరునికొమ్మకరంబునఁ గ్రాలుజాళువా
బొమ్మకుఁ గమ్మవింటినెఱిపోటరిక్రొవ్విరితోటలోనిదా
నిమ్మకు నిమ్మల న్వలచునిద్దపుసంపెఁగపూవుకొమ్మ కం
దమ్మలకెల్ల నిమ్మడ యనం దగు జాలరిముద్దుగుమ్మకున్.

73

చ. కులుకుమిటారిగబ్బిచనుగుబ్బలసౌరుజగానిగారపుం
దొలుకరికార్తెలుంగుల నెడకొన్నుకొప్పుమిటారునిద్దపుం

గలికిపిసాళివాలు తెలిగన్నులతీరు గణింప మాయురే
యల కలకంఠకంఠి కలరారునాయారులు దానికుద్దియే.

74

సీ. చిన్నారజాబిలికన్నె గేదఁగిపువ్వు వెన్నెల తెలిసిగువన్నెలగని
తళుకుపు త్తడిబొమ్మ తొలుకరిక్రొమ్మించుతలిరుజొంపపుమావిపలుకుచిల్క
చక్కరలప్పగొజ్జఁగిదిటిపెనువాఁడ కపురంపుబరిణె వెంగలునకొలను
వలపులదీవి జవాదినించినబావి కమ్మకస్తురిక్రొవి నిమ్మపండు

గీ. చిలినిద్దంపుటద్దంబుపిలిచెందు, మగువతలమిన్న వెలలేనిమానికంబు

జాఁగ నలరారు నయ్యెలనాగబాగు, వెలుప శక్యంబె యేలాటిపలఁతికైన.

75

సీ. సతిమోమునకు నోడి గందమామ కృశించి వెలవెలనె బైట ప్రేగుచుండె
జెల్లిక్రొమ్మడికి నోడి తొలుకరిమబ్బులు నిలువెల్ల వివమాని మలలుముట్టె
నువిదపాలిండ్లకు నోడి బంగరుగిండ్లు కాఁకచే నుడుకుచుఁ గఱఁగఁబాటె
జేడికన్నోయికి నోడి చేడిసమీలు మిట్టిపాటున నేట దిట్టుపడియె

గీ. దరుణినునుజెక్కులేకు నోడి దర్పణములు

మెల వాటిలఁ గొంతఁ గన్నాసి యుండె

నేమిజెప్పును నఖిలలోకేశ నీకు

దానిసౌందర్య మెన్న నాతరము గాదు.

76

సీ. అలిక్టులవేణిజైవలరోఘవల్లరి సారసవదనకల్పారపాణి

కలహంసగామినికచ్చపచరణాగ్ర మకరజంఘాలతశకులనయన

కలభోయికొండకొకపయోధరద్వయసైకతజఘనకింజల్కరదన

కంబుకంఠరవీచికావళియావర్తనాభికావివరమృణాలబాహ

గీ. యగుచు భువనాభిరామవిఖ్యాతి నెపుడు, వెలయుచున్నట్టియాఘన వేణితోడ

గరుడగంధర్వయజ్ఞకిన్నరనిలింప, భుజగగజగామినులు సాటి పోలఁ గలరె.

77

క. పొడవుగ నెగసి తళు క్కని, పొడచూపి యదృశ్య మగుచుఁ బోవు మెఱుంగుల

పడఁతుకనెమ్మెయిజిగి కెన, యడఁగాఁ బోలవుగదయ్యె యిందువడంసా.

78

సీ. ఇది కీలుజడ గాదు చదువుపల్కుహుమానజీవునివాఁడికటారుగాని

యిది నెమ్మెగము గాదు కొదమతుమ్మెదనారివిలుకొనియద్దంపుఁబలకగాని

యివి కటాక్షము లొనె చివురాకుబాకుసాధనుగానితూఁపుమొత్తములుగాని

యివి కుచంబులు గావు పూజిరా నెఱజోదుమేలిబంగరుబొంగరాలుగాని

గీ. యిది వలపుకంటెదవి గాదు మదనభూప

కరవిరాజితపద్మరాగంబుగాని

యనుచు రసికాగ్రులు దనయవయవములఁ

బొగడ నెగడొంచు నార యాచిగురుఁబోడి.

79

సీ. కలికివల్లన్నులఁ దిగికించి చూచిన వెడవింటిదొరబాణవృష్టి గురియుఁ
గులుకుచు జలీలిలితెలినవృ నవ్వినఁ గమ్మగ ప్రపుదుమారమ్మ గ్రమ్మఁ
దొకతొకవెలయుముద్దులమాట లాడిన సొంపార విడితేనెసోన్న చిలుకుఁ
బుడమిఁ జక్క-గఁ జూచి యడుగిడి నడిచినఁ బలితంపుఁగెంపురంగులు వెలుంగు

గీ. కచకుచకటిభరంబుచేఁ గౌను వడఁక, నూత్నచామిక రామూల్యరత్నఘటిత
కొంచికాఘటికాఘణంఘణలు నెలఁగ, దాసకులవారి మరునినిద్దపుఁగటారి.

ఉ. నుద్దులకేమి నాపలుకు నూనశరాంతకచిత్తగింపు మ
ముద్దియతళ్ళుచూ పతసుమోహనకాతశిలీముఖంబుతో
నుద్దిడుకంగఁ బోయి మది నూహ యొనర్పఁగ నట్లు గానిచో
నద్దిర యెల్లవారిహృదయంబులఁ గాఁడి చనంగ నేడ్చునే.

81

ఉ. అలతకూన యాలలన యాలవలీదశశ్రోమలాంగి యా
లోలకురంగళాబకసులోచన యామదచంచరీకసి
లాలక యాసమగ్రతుహి నాంశుమనోజ్ఞముఖారవింద యా
నీలకచాళిరోగ్రమణి నీకుఁ దగుం బెఱమాట లేటికిక.

82

గీ. గంగ యనుపేరు దన కెసఁగంగ భువన, మంగళాకృతిఁ బొల్చునయ్యంగనాల
లామఁ గనుఁగొంటివేని యోస్వామి నీకు, నిరుపమానందసంసిద్ధి దొరకుఁ జాము.

గీ. అని మునింద్రుఁ డెఱింగింప నభివుఁ డపుడె, కొలువు చానించి యెల్లవారలను బోవఁ
బనిచి తనతోడ రాఁ గోరుపర్వతాధి, రాజపుత్రిక నంతఃపురమున నిల్చి.

83

సీ. జడలు చిక్కులువాపి నడునెత్తి నీగవైచి తావిసంపెఁగఘాలదండఁ జాట్టి
నిటలభాగమున నున్వేలిబూదిరేఖయుఁ బూపకస్తురిచుక్కబొట్టు పెట్టి
వలువబంగరుకొలువలెవాటు గావించి మొలఁ బట్టుదట్టియమ్ముల బిగించి
నులిచిగాటెంపుమీసలు చక్క నవరించి బవిరిగడ్డము దీరువడఁగ దువ్వి

గీ. కేలఁ జారుక పాలంబు గీలుకొలిపి, మేన నవగంధసారంబు మెదిచి పూసి
గిలుకుపావలఁ దొడిగి యిగ్గిరిశుఁ డప్పు, డతిమనోహరజంగమాకృతి ధరించె.

84

వ. అట్లు జగన్తోహనోదారజంగమాకౌరంబు ధరించి చనుదెంచి యేలూరి
మహానగరంబుఁ బ్రవేశించి తదంతిక ప్రదేశంబున నొక్కచోట.

85

మ. కనియొ న్నిలగళుండు బిల్వబదరీఖర్జూరజంబీరచం
దనమందారలవంగ చూతలవలీనారంగభల్లాతకీ
పనసాశ్వత్థకపిత్థతాలవటరంభానారికేళాదికా
వనిజాతానిశభాసమానము సరోవాపీవృతోద్యానముక.

86

సీ. కలకంఠకులకంఠకొకలీధ్యానము ల్చేలఁగి దిగ్విలయంబు చెవుడు పలుప
శుకళారికాకదంబకమృదుస్వనములు జనుల కామోదంబు సంఘటింపఁ

ప్రముఖనృత్యస్తతబర్హిణారావంబులవిరతశ్రుతిపుటోత్సవమొనర్ప
నవనవమకరందనందితేందిందిరగానముల్పిరసుఖాకరముగాఁగ

శ్రీ. ఘనమరాళారవంబులుగ్రమ్మకొనఁగ, బంధురసుగంధగంధిలగంధవాహ
కాబకములొలి నద్వకశ్రమముదీర్ప, నతిమనోహరగతిఁబొల్పె నవ్వనంబు. 88

వ. అందు.

89

శ్రీ. తావులీనెడుగుజ్జామావిమ్రాకులచెంతఁ బెనఁగొన్నగున్నసంపెఁగలపజ్జఁ
గపురంపుటనఁటిమోఁకలకంటిప్రాకిన పరువంపుద్రాక్షపందిరులక్రింద
గమగమవలచుచొక్కంపుగొజ్జఁగినిట నేటఁజక్కెరకడ నిరువుకొన్న
బలితంపుఁజేంగల్వబావులకేళులఁ బన్నినచలువచప్పరమునడ

శ్రీ. నందముగఁ బొల్పునిద్దంపుఁజందమామ, తాలఁ గట్టినజాళువామేలితిన్నె
మీఁద మోదంబుదళుకొత్త మిక్కుటంపు, తీవిఁ గూర్చుండె జంగమదేవుఁడవుడు.

వ. తీయ్యవసరంబున.

91

శ్రీ. కురులుచిక్కులు విప్పి కొప్పు విప్పుగ దిద్ది యసదుకస్తురిబొట్టు నొసలఁ బెట్టి
వలిపెచెంఁగావిపావడ చక్క సవరించి కళుకుబంగరుచేలఁ గటి ఘటించి
చిలుఁగుపైతాణికంచెల గుబ్బలు బిగించి గడితంపువలిగమ్మగలప మలఁది
కలికికన్నులమించుకజ్జలంబు ధరించి యలరుసంపెఁగదండ లరుత నించి

శ్రీ. హారకేయూరకటకమంజీర్కాంచి, కాంగులీయకకర్ణపత్రాదివివిధ
మణివిభూషణనిర్మలఘృణులు వెలుఁగ, గంగశృంగారలీలావృతాంగి యగుచు.

శ్రీ. నెచ్చెలులఁ గొడి నేడుక లచ్చుపడఁగ, నొచ్చె మొదవనిహాళిమైఁ బెచ్చుపెరిఁగి
పచ్చవిల్కానిమేటిరా లచ్చి యనఁగ, వచ్చి చెచ్చెర శృంగారవనము సొచ్చి. 93

క. చొచ్చి ఝణంఝువునినదస, ముచ్చయరంభాసమానమోహనకటకొ
ద్యచ్చరణసరసిరుహ యై, విచ్చలవిడిఁ బూఁగోసె వెలఁదులు దానుక. 94

చ. చిలుకలఁ దోలి కోయిలలఁ జిందరవందరగాఁగ నేలికే

కుల బెదరించి తున్నెదల గుప్పనఁ బాణ నడంచి యంచలం
గొలకులఁ బాసి జక్కవలకు న్నిలరాయిలుచూపి పూఁబొదల్
వలఁగొని దూటి కప్పురపుసంతుల దాటి విహారలీలలక.

95

శ్రీ. కప్పురము రేచి లలికానికాయ మూచి, పాదపము లెక్కి తీయ్యనిపండ్లు మెక్కి
సరసగతి దాసి తావిక్రొవ్విరులు గోసి, చెలులు పుష్పపచయకేళి సలిపి రోలి. 96

శ్రీ. కనకాంగి నీనాసికకు జోక యగువీకఁ గనుపట్టుచున్నవి గంధఫలులు
శుకవాణి నీవాతెఱకు సాటి యగుపాటిఁ దనరారుచున్నవి దాసనములు
ముకురాస్య నీగుబ్బలకు నుద్ది యగుబుద్ది నిం పూనుచున్నవి యీడెపండ్లు
కలకంఠి నీనాభికకు సరి యగుమురిఁ బొలుపొందుచున్నవి పొన్నపూలు

గీ. ముగుడ నీదంతముల కెన యగుదొగరున, మురుపుఁ జూపుచు నున్నవి మొల్ల మొగ్గ
అనుచు నశ్యోన్యసరసోత్తు లాడుకొనుచు, ననలు గోసిరి సరసిజాననలు మొనసి.

ఉ. అప్పుడు జంగ మేశ్వరుఁ డొయారము దద్దయు మీఱ వేడ్కతో
గుప్పున లేచి పాదములగు త్తపుఁబావలు మెట్టి లీల న
య్యొప్పులకుప్ప లున్నయెడ కుబ్బలరారఁగఁ జేరి తోరికల్
చొప్పడ మ్రొల నిల్చి మదిఁ జొక్కుచు నబ్బుర పాటు వాటిలఁ.

98

సీ. చిన్నారిమోమునఁ జలుగుచెమ్మటఁ గ్రమ్మఁ గొనబాటుపువ్వులఁ గోయదాని
గడితంపు లేయెండఁ గ్రాఁగిన నెమ్మెయినడల నందంద నిలుచుదానిఁ
దాఱిపూఁబొదరిండ్ల దూఱుచో నడలినక్రొమ్మడి సవరించుకొ నెడిదాని
గుత్తంపువలిగబ్బిగుబ్బచన్నులమీఁద నులుకొన్న సరు లిమ్ముకొలుపు దాని

గీ. నీటుమీఱంగ జిలిబిలిపాటఁ బాడి, బోటులకు సంతసం బెడఁ బూచుదాని
వన్నియలకెల్ల మిన్నయై యున్నదానిఁ, జిన్నిప్రాయంపుజాలరిక న్నెఁ గనియె.

చ. కని యెనలేనికూర్తి మదిఁ గ్రమ్మఁగ నమగమిన్నమిన్నకా
మనసిజరాజ్యలక్ష్మీ యగుమానినిడగ్గఱఁ జేరి తోరికల్
బెనఁగొన నార యీకులుకుబి త్తరిగు త్తపునిండుగొఁగిటం
దనివిసనకా నుఖింపక నితాంతలతాంతశరా ర్తి యారునే.

100

క. అన్నుల నెండఱినేనియుఁ, గన్నులఁ జూచితిమిగాని గదదాహిమరు
త్కిన్నరనరభామలు నీ, కన్నెలతలమిన్నఁ బోలఁ గలరే యెన్నకొ.

101

గీ. సకియనెమ్మోము పున్నమచందమామ, కలికికన్నులు వాలుగగండుమీలు
పొలఁతించనుగుబ్బ లపరంజిబొంగరాలు, తరుణి చెక్కులు మృదునవదర్పణములు.

గీ. కలికి పదియాఱువ న్నె బంగరుసలాక, గావలయు నద్దిరా యట్లు గాకయున్న
నఖిలసంగపరిత్యాగు లైనయతుల, డెందములకైన నాస పుట్టింపఁ గలదె.

103

చ. పగడము బంధుజీవకముఁ బంజరరాగము దాసనంబు లేఁ
జిగురును బింబికాఫలముఁ జెందరముం దిరమొప్ప నిప్పుడే
ముగురులమిన్నతియ్యనునుమోవికి సాటి యటంచు నెంచఁగాఁ
దగదుగదా తగం దగవుదప్పి వచించుట దోసమేకదా.

104

చ. మొలకమిటారిగుబ్బలును ముద్దులు గారు మెఱుంగుచెక్కులం
దళుకుపిసాళిచూపులును దమ్మివిరి న్నిరసించుమోము క్రొం
దొలుకరిమబ్బులం దెగడుదోరపుఁగొప్పును గల్గి యొప్పు ని
క్కలికియలంతిజవ్వనము గన్నులపండువ యయ్యె నద్దికా.

105

- సీ. గజనిహ్నుపండులగజిబిజి యొనరించి మాలారఫలములఁ గలిపేసి .
తమ్మి మొగ్గలచొకొట మెల్ల సవలించి క్రొన్ననబంతులఁ జిన్నఁబుచ్చి
కరికుంభములఁ దిరస్కారంబు గావించి యపరంజిగిండుల నపహసించి
పొన్నకొయలసారు సన్నగిల్లఁగఁ జేసి జక్కవకప నెకసక్క మాడి
- గీ. మేలిరతనంపుబలుబొంగరాలఁ దెగడి, కనకధాత్రీధరేంద్రశృంగములఁ గేరి
లీల నలరారు నార మే లీలతాంగి, కులుకుసిబ్బెపువలిగబ్బిగుబ్బిదోయి. 106
- గీ. బాలికామణిపెన్నరుల్ బారఁడేసి, చేడియలమిన్నకన్నులు చేరఁడేసి
కలికివలిగబ్బిగుబ్బులు గాఁడఁడేసి, చేసి నడుమేలమాయంబు నేసె నజాఁడు. 107
- చ. నిలుకడఁగన్నకొరై యుగనిద్దపుఁబల్కులనేర్చుకొన్నక్రొం
దకుకుపసిండిబొమ్మ నెఱతావులుగాంచినమానికంబుచే
వ్వులుగలగుజ్జమావి దిగఁజాతిననిర్తలచంద్రరేఖ యీ
యలికులవేణిసోయగ మయూర యొయూరుల నెందుఁ జెందునే. 108
- ఉ. అద్దిర నాకు దీనినెన రబ్బినగొట్టునగుబ్బిదోయిఁ జే
కొద్దిగఁ బట్టి కొఁగిటను గూర్చి నిగారపుమోవిసారెకు
న్నులుగొంచు మన్నధవినోదముల నివహరింతుఁ గానిచో
నెద్దియు నామనంబున కొకించుకొరికఁ దీర్చ నేర్చునే. 109
- క. అని పలుకుదు మెల్లన య, స్వనితామణిఁ జేర నరిగి వలపులు నిగుడన్
మనసిజనుదసంహోరుఁ డి, ట్లనియెన్ మృదువచనరచన లలరారంగణ. 110
- క. ఎవ్వతవు నీవు దవ్వుల, బువ్వులఁ గోయంగవచ్చి పాలుపారెడులే
జవ్వనపుమేను గందఁగ, నివ్వనవీధిం జకింప నేమిటి కబలా. 111
- క. కామునిఁ బూజ యొనర్చనొ, హేమవతీరమణునకు సమర్పణయిడనొ
గోముగఁ బా న్పరింపనొ, యేమిటి కీపూలు గోసె దిధరాడ్లమనా. 112
- క. కొమ్మలను గూడి క్రొవ్విరి, కొమ్మలపై నిమ్మమీఱఁ గూరిమిమరునా
లమ్మల నెమ్మదిఁ ద్రిమ్మకు, తుమ్మెదలఁ గలంచె దిట్లు దోసము గాజే. 113
- క. చెంగల్యలువలెనో గొ, జ్జెంగులు గావలెనొ మంచిచేమంతులు సం
పెంగలువలెనో తెచ్చెద, శృంగారవతీలలామ చెపుమా నాకున్. 114
- క. కొమ్మా కొమ్మా యిదె విరి, కొమ్మ కర మ్మలసి సాలసి కోసితి నీకె
రమ్మా పూఁబొదరిండ్లకు, నిమ్మారఁగ మఱియుఁ గోసి యిచ్చెద నచటన్. 115
- క. జిలిబిలిచెమ్మట మోమున, నలుముకొనం బొదలవింట నలసెద వేలా
వెలిపూసురటి నివ్వసరెద, నిలుమా యొక్కింతనేపు నీరజవదనా. 116
- క. నకు లాఁతివానిగా నె, మ్మనమునఁ దలఁపుగఁ జనదు మానిని వేడ్కన్

- నునుగప్పురంపువిడె మిది, గొనుమా యనుమాన ముడిగి కువలయనయనా. 117
- వ. అనిన నేమియు మాతాడక గంగ యూరకుండినఁ దత్సభజనంబు లజ్జంగమ
య్యంగనుంగొని యిట్లనిరి. 118
- క. ఎవ్వఁడవు కోరి నీ విపు, డిద్విధమున నాము మీటి యేకతమ వనిం
బువ్వులఁ గోఁయుచు మెలఁగెడు, జవ్వనులం జేనకి పొదునఁ జాగితవి భలీ. 119
- క. ఏరా గారా మారఁగ, నారాటం బెత్తి హత్తి యబలలఁ జేనకన్
మేరా తీరా యూరక, పోరా పోరాము లుడిగి పొ మ్మెట్లకై నన్. 120
- వ. అనిన వానివచనంబులు సరకుఁగొనక వెండియు జంగమేశ్వరుండు గంగం
గనుంగొని. 121
- గీ. పువ్వుబంతు లాసఁగ వే పువ్వుఁబోడి, చిగురుటాకై న నీగజే చిగురుఁబోడి
దండఁ గూరిచి యిడుము వేదండయాన, యనుచు మెల్ల నె నర్తోక్తు లాడుకొనుచు.
- నీ. కిన్నెర మీటి కన్గిటి సన్నలు సేయుఁ బకపక నగి యేలసదముఁ బాడుఁ
గెంగేలలాంతంబు గిరగిరఁ ద్రిప్పు లోఁ బొక్కుచు వెడవెడ మెక్కుమెక్కు
లింగ లింగ యటంచుఁ జెంగున దాఁటు మీసలు గీటు గడ్డంబుఁ జక్కఁదువ్వుఁ
గులుకుచు జిలిబిలిపలుకులఁ జెప్పు గామిని యయి పైఁటకొం గొడిసి తిసుచుఁ
- గీ. దివిరి బతిమాలి దిక్కులు దిరిగి చూచు, నవలి కరుగువోఁ ద్రోవ కడ్డవడి నిలుచు
వలపుమీఱంగఁ జెలిమరుల్ గొలుపుకొనుచుఁ, గోడెప్రా యంపుజంగమకులవిభుండు.
- క. క్రొమ్మావికొమ్మచివు రదె, కొమ్మా కెంగేల నందుకొమ్మా యని మే
లమ్మాడుఁజిలుగుపయ్యెదఁ, గ్రమ్మినవలిగుబ్బదోయిఁ గనుఁగొను వేడ్కన్. 124
- వ. ఇత్తెఱంగున హొరంగునం జెలంగి మెలంగుజంగమపుంగవుం గనుంగొని యంగ నా
మును లిట్లనిరి. 125
- క. మున్నెప్పుడుఁ గొమ్మలతో, నెన్నిక గాఁ దిరిగినాఁడ వేమి బలా మేల్
కన్నెలవెంబడిఁ బడి కడు, మున్నటికెల మెలఁగె దిట్లు మోసంబుగదా. 126
- క. కొంచక మున్నెందటి భ్రమ,యించితిని గదా చెలంగి యీవేసమునన్
మంచిది నీదత్తురము లా,కించుక మాయెడల సాగ వే లామాటల్. 127
- నీ. కరతాళగతు లెసంగఁగఁ దందనా ల్వాడి చొక్కుచుఁ జిందులు ద్రొక్కజేమి
కిలకిల నగుచుఁ గన్గిట సన్నలు సేసి వలిపువ్వుఁబొదలక్షుఁ బిలిచెదేమి
గరువంపుఁజిన్నరాగము దీసి యబ్బురపాటుగాఁ గిన్నెర మీపెదేమి
చెలరేఁగి గురవప్ప శివ యంచు నటువలె వెడవెడ గఁతుల వేసెదేమి
- గీ. కడిదియొయ్యార మేపార నడరి మంచి, విరులబంతులఁ దెమ్మని వేడెదేమి
జోగు లెచ్చట యిల్లాలిజోటు లెచట, కానిబుద్ధులు మాని వేగంబె చనుము.

- క. అనవిని జంగమతేఱఁ దా, ననబోఁడుల నీసడించి నగుచుం గన్వ్యా
జనచూడారత్నంబుం, గనుఁగొని వెండియును నేర్పు గదురఁగఁ బలికెన్. 129
- ఉ. అంగన నిన్నుఁ గంటి నెఱియం గనుపండువుగాఁగ నేఁడు నీ
బంగరుబొంగరాల కెనవచ్చుమిటారపుగట్టిగుబ్బ లు
ప్పొంగఁగఁ గొఁగిలించి వలపుల్ దళుకొత్త సుఖంపఁ జేయవే
జంగమవారిపాపఁడ భుజంగకలాపమనోజ్ఞభూషుఁడెన్. 130
- క. వెండియుఁ బైఁడియు నాయెడఁ, గొండలవలె నుండు మెండుకొని యెప్పుడు నో
యంజగమిని చూడ న,ఖండమహోన్నతవిభూతిఁ గలవాఁడఁ జామి. 131
- గీ. ఎంతకన్న ను నీడక న్నెఱుఁగకుండ, గరిమ నుండుదుఁ డలపువ్వు గండకుండ
నెలఁత నన్నేలు చిరసుఖాన్వితునిజేసి, నిన్ను నేప్రాద్దుఁ డలమిఁద నిలుపుకొందు.
- గీ. అంబుజాక్షి కుజేరునియంతవాఁడు
బలియుఁ డొక్కఁడు చెలికొఁడు గలఁడు నాకు
మఱియుఁ డెఱుఁగిసిరి గలనెఱ యనుంగు
గలఁడు గద నాకు బ్రహ్మను గన్నవాఁడు. 133
- క. మేనెల్లఁ దెల్లఁబాటెను, గానంబడ దిప్పు డొక్కకన్నులకంబుల్
జానరవిజడలుకంటెన్కు జానరొ నినుఁ గోరి పైదొసంగులు వడుటన్. 134
- గీ. అన్న మెన్నడు నెఱుఁగ నీయానఁ గన్ను, దెఱవ వెఱుతును మంటచేఁదెఱలుచుండు
మేను సగ మయ్యెఁ గుత్తుకలోనిచేఁడు, వదల దలివేణి నీమిఁదివలపుకతన. 135
- క. పులికిని భూతంబునకున్, బలితపుమ త్రేభమునకుఁ బామున కెదలోఁ
దలఁచక తిరిగెద నెప్పుడుఁ, బొలఁతీ నీమిఁదివలపు పొరిఁబొరిఁ బెరయన్. 136
- కా. రాజే మత్తచకోర చారునయనా రాజే జగన్తోహిని
రాజే రాజమరాశికాబగమనా రాజే లతాంగీమణి
రాజే పూర్ణ సుధామయూఖివదనా రాజే మిలిందాలకా
నావెంటన్ లలికొగృహంబునకుఁ గండర్పాహవస్త్రిడకున్. 137
- క. మూరుని నే మును గెలిచితి, వైరమా దీర్పంగఁ బూని వాఁ డిపు డెదిరన్
హా రమణీరతిరమణుని, హారమణి నన్ను రతుల నలరింపఁగదే. 138
- నీ. కొమ్మకొమ్మనికమ్మకమ్మవిపానకం బెత్తెతోఁ గ్రులంగ నియ్యరాద
తళతళల్ దులకించుబెళుకువల్లన్నుల సొంపార మోమెత్తి చూడరాద
నిక్కుచక్కనిగుబ్బ లక్కునఁ గదియించి బిగియారఁ గొఁగిటఁ బెనచరాద
ఘనజఘనస్థలఘటితనీవీబంధ మెడలించి మరుకేళి నెనయరాద

- గీ. చిల్కుచిల్కునఁ జేనియలొ చీలుకఁ గులికి
పలుకఁగారాదె నీగు నిప్పచ్చరముగఁ
జెలులటక్కులఁ పలఁపున నిలుపఁబోక
మానినీమణి తమిఁ దీర్చి మనుపు మిపుడు. 139
- క. అగ్గలపువలపు సొలపులఁ, బెల్లి నిను వేడుకొనెదఁ బ్రియమారఁగ నక
బిగ్గఁ గవుంగిటఁ గూర్పవె, నీగ్గెల్లను వీడనాడి చిగురుంబోడి. 140
- క. న న్నన్యఁ గా నెన్నక, సన్నకసన్నగను గోర్కె సమకూర్పవె నీ
కన్నెఱికపుమున్నెఱికపు, మున్నెఱికలు సూపనేల ముద్దులబాలా. 141
- ప. అని యనేకప్రకారంబులఁ బ్రార్థించిన నమ్మించుఁబోడి యించుక తల వంచి
యూరకున్న సంగడికత్తియ లజ్జంగమేశ్వరున కిట్లనిరి. 142
- క. జంగమదేవర వని యొక, భంగిం దాగితిమి గాక బాపురె నిన్నుక
భంగించి పాటఁ దఱుమమె, లొంగక మఱియొక్కరైన లోకం బెఱుఁగుట. 143
- క. అటమట లేటికి మాతో, మఱిమఱి గొఱగానివెదఁగుమాటలు పలుకక
వెఱవపు మంచిదె మాచే, నెఱిగెదుగద యొక నిపు డహీనగుణాంకా. 144
- చ. సరిసరి మంచిజాణవె విచార మిఁకేటికి నన్యకామిని
గురతవిహారలంపటతఁ జొక్కుచు మేలము లాడవచ్చె నీ
కరణి మెలంగుచుండుటకఁ గా దనువారలు లేరు ధాత్రిపై
హరిహరి యింతదుండగపుటాటలఁ గంటిమె యెందునేనియుక. 145
- క. తిరునుకదిననీ వెంతర, కర మరుదుగ నుడుటఁ గన్ను గలనాఁ డైనం
దరలి చనగలఁడె మాతో, విరసించి యహహ కడిందివింతలు పుట్టెక. 146
- క. కావరమున మాచెలిపై, నీవిధమునఁ గన్ను వేసి యెలవించెద మా
మావారు విన్న జంగమ, దేవర ననుకొన్ననీకుఁ దిప్పలు రావే. 147
- ప. అనిన నజ్ఞోగిరాయండు వారల కిట్లనియె. 148
- మ. పలుచందంబుల వేడుకొన్న నకటా బాలామణిం గూర్పకే
చల మారం గలఁగిం(హి)పఁజూచితిరి వాచాలత్వము ల్తీఱ నె
చ్చెలు లిట్లందఱు మీరు గల్గుటకు రాజీవాననుం గంతువా
లలరుందూపులపాలఁ బో నిడెదరా మా యెంతగయ్యాకులే. 149
- మ. కలకంఠంబులు కారికలో శుకముఱుం గాదంబములో భృంగములో
బలము ల్తోడుగ వెంట నంటి కొలువక బాలానితంబు ల్కైలం
కుల చాఁ బంకజవైరి మింట వెలుగం గో యంచుఁ బెల్లార్చి మీ
కలకంఠీమణిపై మరుం డెదురుచోఁ గాపాడఁగా నేర్తురే. 150

- వ. అని పలికి పెండియు గంగం గనుంగొని. 151
- క. ఉన్నవిధంబున వేడిన, సన్నక నన్నుఁ గనుకొర్కె సమకూర్చక హ
మిన్నుండి పొంగి పొరలెడ, వన్నన్న గణింప బల్లయాళివి గదవే. 152
- క. తాఱుచుఁ బూపొదలెల్లను, దూఱుచు బలితంపుఁజెట్లతుని కెక్కి వడిం
జాఱుచుఁ బెద్దలయానతి, మీఱుచు విహరింప నీకు మేరయె చెప్తమా. 153
- క. పలుమఱుఁ బరిమాలిన లోఁ, గలఁక వహించుకొని లోఁతు గనఁబడనీ నీ
మఱకలఁ బెట్టెడు నీకు, న్నిలువెల్ల విషంబు గదవే నీరజగంధీ. 154
- క. విను విను నాపలు కిప్పుడు, వనజాతముభీలలామ వాలెము నాతోఁ
బెనఁగొనఁగఁ జనిన నవ్వుల, ననిశము భంగములపాల నడలెదవు సుమీ. 155
- గీ. అనినఁ జేఱునవ్వు లోలోన నడచుకొనుచు, గంగ తనతక్కుక్రొవ్వాడికలికిమాపు
లతనుబిరిగల్వతూపులై యతనికొడ, నింపు దీపింప మెల్లన నిట్లు అనియె. 156
- క. భలిభలి సర్వజ్ఞుడవే, పలుకుల కింకేమి లాఁతిపడుచులవెంటక
వలఁగొని తిరిగెడునిన్నీ, యిలఁ గా దనువారు లేరె యెంతటివారున్. 157
- గీ. పరసతీలోలుడవు నీవు బాళి మీఱ, నచలసంస్థితి సానుల నంటి తిరుగఁ
జెల్లుగా కిట్టు లిల్లాండ్రఁ జేరి మెలఁగఁ, జనునె నీనెయ్య మీఁకఁ జాలుచాలుపొమ్ము.
- గీ. అని పలుకుచున్నచోఁ జేఱు లద్ధిరయ్య, జోలెజంగంబు నీ కింతజోలియేల
నరి భళా హృదయం చరిదిహౌయలు, గదురఁ జనుదెంచి రిండ్లకు గంగఁగూడి.
- క. అత్తఱి జంగమరాయఁడు, చిత్తఱు తత్తరముఁ జెందఁ జడిముడిపడుచున్
బిత్తరిహౌయ లెడఁ బెనఁగొన, మెత్తంబాటూని చనియె మెల్లనఁ బురికిన్.
- వ. చని యొక్కవివిక్తదేవతాగారంబున నుపవిష్టుండై యుండె నని సవ్యసాచికిగాం
గేయుం డెఱింగించిన నతం డతని నవ్యలికధావిధానం బెట్లని యడుగుటయును.

అశ్వాసాంతము.

- మ. శరదీందూపమదేనా నిర్జితవిపక్షపూహ కైలాసభూ
ధరశృంగాటకగేహ దీనజనసంత్రాణామితోత్సాహ భా
స్వరగోవల్లభవాహ పర్వతనుతాసంభోగకేళీకళా
నిరతాభ్యంచితమోహ సారబలనిర్ణిద్రాగ బాహుర్గళా. 162
- క. కరుణానరుణాలయ గిరి, శరణా శరణాగతా త్తజనఘనభయసం
హరణా తరుణాభామృత, తిరణాధరణా సమగ్రకీర్తిస్ఫురణా. 163

మాలిని. పురదనుజవిభంగా భూషితోద్యద్భుజంగా
 సురుచిరధవళాంగా నూరిచేతోజ్జభృంగా
 కరకలితకురంగా కాంతగంగోత్తమాంగా
 తరణిశశిధరాంగా దైవవేశ్యాభుజంగా.

164

గద్యము. ఇది శ్రీమత్కుక్కుటేశ్వర కరుణాకటాక్ష నిరీక్షణ సంలబ్ధ సరసకవితా
 సామ్రాజ్యధురంధర ఘనయశోబంధుర కాండిన్యసగోత్ర పవిత్ర కూచిమంచి
 గంగనామాత్యపుత్ర సకలసంస్కృతాంధ్రలక్షణకళాకాశలాభిరామ తిష్ఠకవి
 సార్వభౌమప్రణీతం బైనశివలీలావిలాసం బనుశృంగారరసప్రబంధంబునందుఁ
 బ్రథమాశ్వాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

రాజితగుణసంగా
ఘోరాఘతమర్షపతంగ కుతలశతాంగా
తా శేశహరినారద
హీరాభశుభాంగ కుక్కుఃప్రేశ్వరలింగా.

1

ప. ఆవధరింపుము పొందున్య పాలనందనునకు గంగానందనుం డిట్లుని చెప్పం దొడంగ
నట్లు శాంబరి జంగమేశ్వరుండు వివిక్తదేవతా గారంబున పసియించి యున్న
సమయంబున.

2

గీ. సకలలోకాధిపతి యైనశంకరుండు, గంగకై బిట్టు నంతలఁ గలఁగుచుండఁ
బగలు సేయుట తగదని పరచె ననఁగఁ, గమఃహితుఁ డస్తశైలశృంగమానఁ జేర.

గీ. కాలకంఠుఁడు జాలారికన్నె తనకు, నబ్బు నని యుబ్బి తాండవం బాడుచున్నఁ
జదలఁ బర్వినకెంజాయజడ అనంగ, నంబరస్థలి సాంధ్యరాగంబు మొనె.

4

గీ. చిగురువిల్కాఁడు దనతొంటిపగఁ దలంచి
విశ్వరూపంబుదాల్చి శోవెలఱు నళులు
గ్రమ్మకొని శోల్వఁ జంద్ర శేఖరునిమీఁదఁ
గడఁగి దండెత్తెననఁగఁ జీకటులుపర్వె.

5

క. సుర లపు డంబరకేశుని, శిరమునఁ బూజించుచున్నఁ జెన్నారెడుక్రాంతం
బరువంపు బొందుమల్లియ, విరు అనఁ దారకలు గగనవీధి న్నెఱసెన్.

6

క. హరునకు గంగకుఁ బెండిలి, సరగున నగు నని నిలింపసతు లారతు లీ
గరములఁ బట్టిన మేల్బం, గరుపల్లెం బనఁగఁ దుహినకరుఁ డుదయించెన్.

7

గీ. భవుఁడు జాలారికన్నెకై బడల నొడలి, విరహపథితాపజనితపాండురమరీచ
లబ్బురంబుగ జగములఁ బ్రబ్బె ననఁగఁ, బండురేయిండ లెల్లెడ నిండుకొనియె.

ఉ. జంగమరాయఁ డయ్యెడల జాలరిలేమయ్యయార మాత్మ వే
భంగుల నెంచి దర్శకుని బారికి బిట్టు చలించి యార సా

రంగవిలోచనామణిపరాకున న నికురించి యేగుచో
బంగరుపైటకొం గొడిసిపట్టి పెనంగక పోవనిచ్చితిన్.

ఉ. గద్దరిబోటిక త్రియలు గ్రమ్మి నయముగఁ బెక్కులాగులన్
సద్దులు నేయఁగా భ్రమసి జంటఁ జెనంగఁగ నేరనెతి వే
సుద్దులకేమి యీపలువజోటులపంతము దీతి నేడు నా
బుద్ధికి మోస మయ్యెఁ గద బూమెలగీములు వామలోచనలో.

10

చ. మరుఁడు విరోధి చంద్రుఁడును మందసమీరుఁడు నేల నిల్పి రీ
పరభృతకారికానికరబర్హి మరాళశుకీమధువ్రతో
త్కరములు నాకు భూతములు కంజముభీమణి బల్లయాళి హః
హరిహరి యింక నీసరసిజాంబక బాధల కెట్లు దాళుదున్.

11

ఉ. ఏగతిఁ దాళువాఁడ నిత్ర డెవ్వరి నేక్రియ వేడువాఁడ న
బ్బాగిరి నింక నెందు నులభంబుగఁ గన్గొనువాఁడ నెట్లుపై
వేగినదాకఁ దాకువెడవిల్తునితూపుల నోర్చువాఁడ నా
హః గురులింగ దానిహోయ లాత్తఁ దలంచిన గుండె ర్పుల్లనున్.

12

ఉ. హః వికచారవిందముఖి హః మదమ త్తమరాళగామిని
హః విబుధేంద్ర సింహచిరాలకజాతక హః విలాసిని
హః వరవర్ణినిజనశిఖాగ్రమణీ రమణీ ననుం గడున్
భావభవప్రసూనశరబాధల కగ్గముసేసి యేగితే.

13

క. చిరసుఖదాయిని ఎని నిను, నిరవొప్పఁగ వేడుకొనిన నిటు భంగములం
బెరయించి లోతు చూపక, దరిఁ జేర్చక నుల్లఁ బెట్టఁ దగునే గంగా.

14

క. నీకరుణామృతధారా, శీకరములఁ బైనఁ జిల్మి చెచ్చెరఁ దాపో
ద్రేకము చల్లార్పంగదె, రాకాహిమధామసమతరంగా గంగా.

15

వ. అని మఱియు విరహవేశంబున.

16

ఉ. ఎక్కడ నల్కుడైన జలశేఖర వచ్చె నటంచు లేచి నక్ష
త్రిక్కులు నూచి కానియెడ దీనత నున్నురటంచు నూర్చు నే
చక్కిట నెద్ది గన్గొనినఁ జాన శుభాకృతిగాఁ దలంచు హః
చక్కెరబొమ్మ యంచుఁ బలుచందములం బలివించు సారెకున్.

17

ఉ. కన్నులు మూయుఁ ద్రుల్లిపడి గ్రక్కున దిక్కులు రోయు నూరకే
సన్నలు నేయుఁ బై పలువఁ జయ్యన నవ్వలఁ ద్రోయు మింటిపై
వెన్నెలఁగాయుచందుగునివేడికిఁ దాఁ బెడఁబాయు నద్దిరా
చిన్నెలజంగమప్రభుని చిత్తవికారము లెన్నఁ జిత్రముల్.

18

- క. అలికీరకాఠికాపిక, కలహంసమయూరకోకకలరవకురలీ
కులరవముల కులికీపడుం, జలిమలయల్లుండు గుండె యు అని లీలకా. 19
- వ. మఱియును. 20
- క. మదనాదాసకులాంబుజ, వదనామణికొఱకు నేను పందురఁ బోసి
కదనా యిటులేచఁగ నఖి, గద నాచే నైనతొంటికత మఱచితివా. 21
- గీ. మొదల నిలమిఁదఁ బడఁదన్ని పిదప నాద
రించి తలనుంచుకొనుటకు మంచిలేక్క
హ గురుద్రోహి వగుటెల్ల నగపడంగ
నన్ను బన్నంబుకొందింపఁ జన్నె చంద్ర. 22
- వ. అని బహుప్రకారంబుల మనోవికారంబులం బొరలుచుండె నంత నిక్కడ. 23
- గీ. గంగముద్దుగుల్కెడునాజంగమయ్య, చెలువుమదినెంచి వలపులు చెంగలించి
యంగభవకాతమాతసాయకపరంప, రావికంపితహృదయరాజీవ యగుచు. 24
- చ. కళవళపాటుతో నులకకంకటిపై మెయిఁ జేర్చి తద్దయన్
సొలయుచు మోవిమానికపుసొమ్ములు వే సడలించి వైచి యూ
ర్పులు నిగుడించుచుం జెలిమిబోటుల్బిట్టు సళించుచుం గడున్
వలపులవెచ్చు హెచ్చు మదనారణయాన మదిం జలించుచున్. 25
- క. చిలుకలు న్నంచలు రొదలుచుఁ, బిలిచిన మాటాడ నోడి బెగ్గిలుచు మదిం
గలఁగుచుఁ బండుచు లేచుచు, బలవించుచు వగలఁ బొగిలి బాములఁ బడుచున్. 26
- మ తలయూఁచుం దనలోనఁ దానె నగుఁ జెంతం జేరఁగానిక నె
చ్చెలులం దిట్టఁ గనుంగవం బడిబడిం జిప్పిల్లుబాస్పంబువుల్
తెలివారుం గొనగోళ్లమీటుఁ బొగలున్ దివ్యప్రతాపాజ్వల
జ్వలజాతాంబకకాతమాతవిశిఖస్ఫారానలజ్వాలలన్. 27
- వ. ఇట్లు విరాళిం గ్రాలుచుండి మఱియుం దనలోన. 28
- ఉ. ఏటికిఁ బువ్వుదొంపునకు నేఁగితి నేఁగిన నందు నీటునం
బాటిలుచున్నక్రొందలిరుఁబ్రాణపుజంగము నేలఁ గంటి న
మేటి నటు ల్గనుంగొని తమిం గవగూడక యేలవచ్చితిన్
బూటకపుంబొంతుకలు బూమెలఁ బన్ని రిఁకేమిసేయుదున్. 29
- వ. అని జంగమేశ్వరుంగురించి యిట్లనియె. 30
- గీ చిగురువిల్కాని గల్పు నాసొగనుకాఁడు, లీలమై వచ్చి న నృతిమాలుకొనిన
వేల్పనై యేలఁ బొమ్మంటి జాలిమాలి, చెల్లఁబో నింక నే నేమిసేయుదాన. 31

ఉ. అక్కట గబ్బిగుబ్బగవ నక్కునఁ జేర్చి కవుంగిలించి క్రొం
జక్కెరమోవిపానకము సారకుఁ జాల నొసంగి వానితోఁ
జక్కెరవింటిమేల్చిరుడుసంగరలీలనుఖింపకున్నచో
గ్రక్కున నాకు నీనుమళర ప్రదరానలతాప మారునే.

32

ఉ. కిన్నెర మీటుచు న్యగలఁ గేరి యలంతిగఁ బాటఁ బాడుచున్
సన్నలు నేయుచు నిప్పగువుచన్నులపైఁ గనువేసి డాయుచున్
సన్నక నన్నుఁ బూఁబొదలచాయకు రమ్మని వేఁడునీహయతో
గన్నులఁ గట్టినట్టు లగుగద్దరిజంగమరాయసారకున్.

33

ఉ. ఇందునిభాననామణుల నెందఱి నెందఱి ము నభ్రమించి శ్రీ
నందనుఁ బాఱఁద్రోచితివి న న్నటుల న్యలయించి నెమ్మదిం
గొండల మందఁజేసి యెటఁజోచనుదెంచితి నీతుటారపుం
జంద మెటుంగ నైతిఁగద జంగమరాయ సతీమనోహరా.

34

క. మారాశుగశుకమధులి, ట్పారావతపికమరాళబర్హి మరున్ని
హారాంశులసడి కలికెద, రారా నన్ ప్రేమ నేలరా రభసమునన్.

35

గీ. పూలు పన్నీరు గందంబుఁ బోక లాకు
అనఁటిపండులుఁ జక్కెర యగరుఁ గప్పు
రంబుఁ గన్తురిఁ గూర్చి యర్చన లొనర్తు
రార వైశంబ జంగమరాయ యిపుడు.

36

వ. అని ఎగలం బొగులుచున్నమగువం గనుంగొని సఖీశిఖామణులు దమలో నిట్లనిరి.

గీ. కూళజంగంబు వాలారుగోళ్లనిండ, వలపుమందేమొ చల్లి యిక్కలికి నిట్లు
మరులు గొల్పెను గాఁబోలుమాయగాండ్రు, బోగులను నమ్మవచ్చునె నుదతులార.

గీ. ప్రేతభూమలఁ దిరుగుచు భూతకోటి, వెంటఁ జనుదేర వేల్చిడి యెంటిఁ బూసి
తోళ్లు బునుకలు నెమ్ములు బెల్లుదాల్చు, బోగులక్షమందుమంత్రముల్ జోలెనుండు.

వ. అని గంగం గఘంగొని.

40

గీ. ఏమె నీనెమ్మనాన నీ గ్గింతలేక, వానిఁ దిగనాడి పొగలెదు గానిఁబడుచుఁ
బెద్ద లెన్నంగఁ దగిననీబుద్ధి విడిచి, చిడిపిజంగంబు దా నేమిసేనెనొక్కొ.

41

గీ. తల్లిదండ్రులు గుఱముపెద్దలును మఱియుఁ, దగినచుట్టంబులును విన్నఁ దప్పుకాదె
చిన్నదానవు నీ విట్లు సిగ్గుమాలి, పలుదెఱంగుల నొరలంగఁ బాడియగునె.

42

క. కటకట పిడికెడుకూటికిఁ, గొటికెలఁ బడి బికిర మెత్తుకొని మనియెడు న
మ్మటుమాయజంగమునకై, యిటువలెఁ గృత్యింపఁదగునె యిందునిభాస్యా.

43

గీ. వద్దు మాయమ్మ యిక మంచిబుద్ధిగలిగి, దత్తురపుజంగమయ్యవై దలఁపువిడిచి
నెమ్మినుండుము శుభములు నిన్బటిల్లు, జోగు లెచ్చట నాడెంపుజోటు లెచట.

సీ. కటకట నాకటక గన్తి వొండఁగ నేల పసఁబట్టి దోలెంబు మెసఁగరాదె
యొడలెల్ల బిగిదప్పి బడలి యుండఁగ నేల యగరుగస్తురిగఁధ మలఁదరాదె
సొగనెల్ల విడిబాట వగలఁ గుండఁగ నేల వెలలేనిరవణము ల్పెట్టరాదె
తలయెల్ల జడగట్టి మలిన మొండఁగ నేల తీరుగాఁ గ్రొచ్చుడి దివ్వరాదె

గీ. గట్టివలిపట్టుపుట్టుము లట్టరాదె, చెలఁగి కపురంపుఁదములంబు నేమరాదె
దావిక్రొంబువ్వసరములఁ దాల్పరాదె, యువిడ నీ కిని యేలాటియోజ చెపును.

చ. చిలుకలఁ గొట్టెదేమి దరిఁ జేరినబోటులఁ దిట్టెదేమి పె
నవలపులఁ బొక్కెదేమి తలవంచి మడిం గడుఁ జొక్కెదేమి యూ
ర్వుల నిగుడించెదేమి కనుబొమ్మలసారె ముడించెదేమి హా
చిలుకలకొల్కి నీవెడఁగుచిన్నియ లిన్నియఁ జెప్పఁ జిత్రముల్.

46

వ. అనిన వారల కాకన్యకామణి యిట్లునియె.

47

క. చెలులార యింతనెన్నలు, ఎలుకఁగానేల అర్చియొమరుని కెనయా
చెలువము గలయవ్వలఁతికి, వలసిత మితోడ నింక నాదము లేలా.

48

గీ. వినుఁడు నామాట మీరెల్ల వీను లలర, నలినముఖులార వాప్రాణనాథుఁడైన
జంగమస్వామిఁ దెచ్చి యోర్వంగరాని, మదనకళిఖార్తి మరలించి మనుషరమ్మ.

ఉ. బంగరుపట్టుపుటములు భానురరత్న విభూషణంబు లు

పొంగఁగ మీకు నిచ్చి పరిపూర్ణకృపామత నాదవీంతు నా
లింగముతోడు నాపలుకు లెస్సగ నమ్ముఁడు బోటులార యా
జంగమరాజశేఖరుని జయ్యన నిచ్చటఁ దెచ్చి నిల్పుఁడీ.

50

క. ఇవ్విధము గాకయుండిన, నవ్వల అవ్వలఁ బెనంచి యుండఱిబోనకా
నవ్వలఁ బెట్టక యూరకె, పువ్వారంబోడులార పొండిరువులకుకా.

51

మ. కులమెల్ల స్మరసించి గేలి యిడ నీకోపంబు దీపింప మా

తలిడండ్రుల్ నితయంబునం దిడక పంతంబారఁ బోదోల నీ
చెలికత్తెల్ మఱి మీర లందఱును ఛీఛీ యంచు దూషింప నీ
వలఁతేని న్నగువానికొఁగిటను నే వాలంబు గ్రీడించెడకా.

52

వ. అని కనరుగనంబడం బలికిన నలికి చెలికత్తయ లొండొరుల మొగంబులు చూచు
కొనువారును, గుజగుజలం బోవువారును, సుళించువారును, నీసడించువారును,
నిదె మిడిమేళం బనువారును నై యుండి యలసి కొంతతడవున కించుక్కగనుమూసి
నిదురింపం దొడంగి రాసనుయంబున.

53

క. గంగయఁ గడితప్రవహవచె, అంగు మునుంగిడి కడిందితాతసమున నా
శృంగారవనికి మెల్లనె, జంగమపుంగవుని వెనుకఁజనియె నొక శ్రే.

54

వ. అట్లు చని పని బ్రవేశించి.

55

నీ. కొదుగకగాటంపుఁబొడరిండ్లదండలఁ గొడకొని సాకెను వెదకి వెదకి
తిన్న నికపురంపుఁదిప్పలచొప్పుల నిలిచుచు నందంద నెఱుకి నెఱుకి
వలపునొజ్జఁగి నీటివంతల చెంతల డాసి పల్లెఱుగుల రోసి రోసి
పరువంపువలిదాఁకపందిళ్లసందుల సొలయుచు మఱిమఱిఁ జూచి చూచి

గీ. వలపు లంతంత కుబ్బ నవ్వన్నెకొని

నెందుఁ బొడఁగాననేరక కుంది కుంది

యిందువదన వసితరుబృందములను

అశ అడరంగ నిట్లని యడుగఁదొడఁగె.

56

నీ. చిన్నారివగకొడు చెన్నార మీపద్ద నిలిచియుండఁడుగదా నిమ్మలార
సింగారములకుప్ప చెలువొప్ప మీదండ మొనసియుండఁడుగదా పనసలార
ముద్దుజంగమతేడు మరిమీఱ మీపజ్జ మసలియుండఁడుగదా మావులార
నెఱజాణతలమిన్న నీటార మీచెంత దాఁగియుండఁడుగదా దబ్బలార

గీ. యలరువిలుకొనిఁదెగడుసోయగము గలిగి

కడిఁదిమీచాయనిగ్గులు కడలఁ బర్వ

జగములెల్లను వలయించుజగమగండు

మీకడకు రాఁడు గద వలిదాఁకలార.

57

క. ఈ దెన్నరానిసొగసుల, నాడెందము గరఁగజేసి నలిఁ బెట్టినయా
పోడలతలమానిక మిపు, డీదా నీనడ కీడ కేలేరఁడుగా.

58

క. అన్నన్న కడిఁదివగలక, నన్ను న్వలయించి చనుట నాయమె నానిం
గన్నారఁ జూపఁగదవే, పొన్నా నీ కెన్నరానిపుణ్యంబుగదే.

59

క. జగమెల్లను వలయింపఁగఁ, దగుసోయగమున వెలుంగుదంటవిరాళిం
బొగలించి చనియె వానిం, బొగడా గనఁజేయునీకుఁ బొగడికవచ్చుతా.

60

గీ. తలిరువిల్కొనిదాడికి నళికి యళికి, పలుదెఱంగుల నినుఁగోరి వలసియున్న
చెలియ నలయింపఁ దగదని తెలిపి వాని, నగుపడఁగఁజేయరే తొమ్మటనఁటులార.

61

వ. అని మఱియును జంగమేశ్వరుంగురించి యిట్లనియె.

62

ఉ. వీలర యింతవింతచలమేలర నన్ను మనోభవానల

జ్వాలలవేడిమిం బొగలఁ జాలర లేజవరాలరా మదిం

జాల దిగుల్ దగుల్కొనియె జాలమునేయక వేగవచ్చి నా .
మ్రోలఁ గనంబడం గదర ముద్దులజంగమరాయ మ్రొక్కెదన్.

63

ఉ. పొంగుచు నీమథాంబుజము ప్రాద్దునఁ జూచినవేళ యెట్టిన్
యంగజాఁ డెంతయుం గుపితుడై వెనుదీయక యేచఁజొచ్చె న
న్నంగవలం గలంచి యిటురా రెదఁబెట్టెదవేల చాల నీ
సంగతిఁ గోరుకొంటిఁగద జంగమరాయవిలాసభానురా.

64

గీ. అనుచు వనమెల్లఁ ద్రిమృతి యందు సెచట, జంగమస్వామిఁ గానక గంగ యలసి
చాల నొప్పారుబాలరసాతసాల, మూలమునఁ గొంగుపఱచి కన్నానియుండె.

65

క. మరుఁ డెపు డిందీపరసర, నీరునానీతోత్పలామ్రశితవిశిఖంబుల్
పొరిఁబోరి వెడవింటఁ దొడిగి, కరిగామినిఁ బింజిపింజి గాఁడఁగ నేసెన్.

66

క. అటువేసిన హా యని య, క్కుటిలాటక సోలి తెలిసి కుసుమాస్త్రనిశా
విటమధుకరహంసదహళా, రటమలయానిలలఁ గినుక ప్రబ్బఁగఁ బలికెన్.

67

గీ. పార్వతీశంకరులమీఁదఁ బఱచి మున్ను, బన్నమందిన నుద్దిలోపలను మఱచి
యిపుడునామీఁదఁ దొడిగెద విత్తుచాప, మింకనీ వేమియియ్యెదోయెఱుంగరాదు.

క. సోమా నీవును నేనును, గామాంతకుశిరముమీఁదఁ గలసి మెలిసి ముఱ
చేమమున నుండు మిష్ణుడు, నామీఁద స్వేడిచూప నాయమె నీకున్.

69

సీ. మరుని శంభునికంటిమంట మ్రింగెడునాఁడు తాటి మీ రేబొక్క దూతినాడు
దర్పకుఁ డభవుచే దగ్ధుఁ డయ్యెడునాఁడు తలఁగి మీ రేయేటఁ గలసినారు
వలరాజు హాతునిచే నిలిగిపోయిననాఁడు నురిగి మీ రేతోనఁ జొచ్చినారు
మదనుఁ డీశ్వరునిచే మడిసి పోయిననాఁడు పొరి మీ రేతిప్పఁ బట్టినారు

గీ. నాఁడు గ్రమ్మర జీవించి వచ్చినపుడు
సిగ్గులే కిట్లు పంబడిఁ జేరినారు
మధుపచక్ర్రంగపరభృతమలముపవను
లార గణులింపఁదరమె మీబీర మిపుడు.

70

వ. అని యనివాతితానంగసంతాపాటోపంబునం బొరలుచుండె నంత.

71

గీ. అత్తగృహమున నక్కడ ననుఁగుచెలుల, త్రుల్లిపడి లేచి నెజ్జయు నెల్లచోట్లు
వెదకి గంగనుగానక వెఱఁగుమీఱ, వరుస నందఱు శృంగారవనము సొచ్చి.

72

సీ. కందర్పశరబాధఁ గుందుచు నందంద శివశివా యని సద్దు నేయుదానిఁ
బొగలుచు గడితంపుబుడిబుడిపేడికన్నటిజాలోకొనగీర మీటుదాని
నెందు నల్కుడువిన్నఁ బొండుగాఁ జెవియొగ్గి పొంచి నల్గడ లాలకించుదానిఁ
బొరిఁబొరి నిలమీఁద బొరలుచు లేచుచు నుసురంచు నిట్టూర్పులుచ్చుదానిఁ

- గీ. గమకపురంపుబల్లహమాండు చిట్టి క్రమ్మకొని వీచువలినాతె మైరలకు
నడలి యెడరాక గడగడపడకుదాని, జిన్నకన్నయఁ గాంచి రాచిగురుఁబోండ్లు.
- గీ. కాంచి మెల్లన దరి కడచెంచి లాసి, జడుపువీరంగఁ బుష్పాడఁ దడిసి పైచి
మెదపుగపురంపుబూఁది నెన్నుచుటఁ బెట్టి, యిందులింబానలు దాని కిట్లు నిలరి.
- ఉ. అమకచెల్ల నీ దిటుగయాళితక్రమ్మన మమ్మఁ బిల్వకే
ముమ్మర మైనవేదనల మున్నుచు నినదులేయఁ గోసకుక్
సెమ్మది నొంటి రాఁదగునె నమదలొ నగుకేల లేచ హ
కొమ్మ వచింపఁ జిత్రము లగుంగద నెడుకడిందిచందముల్. 75
- క. చిరుకలు గొరువకలు గో, యల అంచలు సెమ్మలగములు నెడపక యెపుడుక్
గొలగొలలాడుచు విరిహుల, నలువఁగ నిమ్మనె వనంబు నెకుం గొఱయే. 76
- గీ. కొనరి యిట్టి పుష్పాడి కేలఁగొనుచు నొక్క
యెడను గాలానఁ గందదు బడి దరించు
బోగి జంగాల కిరవైనచోటు గదనె
పడఁతి యింక వానిపై వాస విడిచిరమ్మ. 77
- గీ. అమ్మ నీయింట సకలభాగ్యములు గలవు, దండ్రీ యందఱిలో నెన్నఁదగినధనికుఁ
డింకఁ దగచోటఁ గల్యాణ పెలమిఁ జేయ, ఎద్దు రావమ్మ యింటికి బుద్ది గలిగి.
- వ. అని యూరడించి నెచ్చెలు అచ్చేడియ నింటికిం దోడ్కొనితెచ్చి యిష్టగోష్ఠి
ప్రకారంబులఁ బ్రొద్దుగడపుచుండి రంత. 79
- అ. వేగుఁజాళ్ళ వొడిచె విడువక తామ్రచూడఁబు లటచె నిరలడంబు మాసెఁ
దూర్పు చెల్లవారె దోయజమిత్రుండు, పొడవుగొండమీదఁ బొలుపుచూపె. 80
- ఉ. అప్పుడు బోటి నెచ్చెలులు హాళిని దాసమలాగ్రగణ్యుఁడై
యొప్పేడుశంఖదేవుకడ నొయ్యనఁ జేరి కుమారిచందముల్
దప్పక చొప్పడం దెలిసి తా రట నేగిన నాతఁ డాత్మలో
ముప్పిరిగొన్నయంగదల మున్నుచు నేమియఁ దోచకుండినఁ. 81
- గీ. కొంతతడవు విచారించి కూతుఁ బిలువఁ, బంచి కూర్చుండ నిడి బుజ్జగించి యొడలు
దడవి ముద్దాడి కొండొకడదవునకుఁగు, మారికొవఁజిఁ గాంచి ప్రేమమునఁ బలికె.
- క. అమ్మా నీతలఁ జేమియు, సమ్మతి గాకున్న దిపుడు స్వాంతంబునకే
నిమ్మాట విని కలంగుచు, రమ్మని పిలిపించినాడ రయమున నిన్నుక్. 82
- గీ. తల్లి నీ వేమిగోరినఁ దగిలి నేతుఁ, గాని యిక్కొనిపని నేయఁ గాదు గుమ్మ
కేరి మఱి యొద్దియైనఁ గాంతింపఁ బోక, చిడిపిజంగమవానిఁ గాంతింపఁ దగునె.

- క. కుల్జమునఁ గలపెద్దలు విని, వెలిపెట్టినఁ గూడి పాతు విడినాడిన హ
తలవంపు లయ్యెడుంగద, చెలియా యీలాటిబుద్ధి చెల్లునె నీకున్. 85
- క. కులమును రూపమును గల, చెలువుని రప్పించి పెండ్లిసేసెద నీకున్
జలజాక్షి గానిబుద్ధులు, పలి దిఁక నామాట వినుము వాలాయముగన్. 86
- వ. అనినం దండ్రీకి గంగ యిట్లనియె. 87
- ఉ. పొంగుచు మూఁడులోకములఁ బూనికలో విహరించి పాపముల్
భంగ మొనర్చుచు శ్శుభపాపని నా విలసల్లుజాహ్నువీ
గంగను గాని నే మనుజుకన్యను గాను నజం బతండునున్
జంగమవాఁడు గాఁ డల భుజంగమరాజకలాపుఁ డారయన్. 88
- గీ. తండ్రీ యిమ్మాటఁ గొంతచి త్తమున నె పెట్టింగినదిగాక యూరక తీచ్చపడక
యతనిరప్పించి పెస వివాహం బొనర్చు నిఖిలవాంఛాఫలంబులు నీకుఁ గలుగు.
- క. ఇటువలెఁ గాకుండిన నా, నిటలాక్షునిపాద మాన నీయూన మఱిం
తటిబలవంతుని నెసను, గటకట నే నంక న్నొరుని గాంక్షింపుడునే. 90
- వ. అనిన సంతసిల్లి శంఖదేవుండు వెండియుఁ గూఁతున కిట్లనియె. 91
- గీ. అమ్మ యిమ్మాట నిక్కువం బయ్యెనేని
నతఁడు నిజమూర్తిఁ జూపించి యఖిలదివిజ
వర్గములఁగూడి యింటికి వచ్చెనేని
ప్రేమ దైవార నే నిన్నుఁ బెండ్లిసేతు. 92
- క. విను మూరక ని న్నొసఁగిన, జనులందఱు నవ్వఁ గులముసాములు నన్నుం
గనుఁగొని యెగ్గులు వల్కరె, వనితా నీ వెఱుఁగనట్టివల నిఁకఁ గలదే. 93
- అ. అనిన సంతసిల్లి యప్పుడు గంగాభ, వాని యభవు నాత్మలోనఁ దలఁచి
కరయఁగంబు మోడ్చి స్థిరభక్తి దైవార, వినయసరణి నిట్టు లనుచుఁ బలికె, 94
- నీ. సకలలోకారాధ్య సర్వజ్ఞ సర్వేశ గిరిసుతాస్రాణేశ దురితనాశ
భూతభావన పరంబ్రోతీస్వరూప మహాదేవ శంకర మారమహేశ
జగదవనాధార నిగమాంతసంచార ఫాలలోచన భర్గ నీలకంఠ
నందివాహన భృంగినాట్యుప్రమోద గీర్వాణసంస్తుత్య పురాణపురుష
గీ. నాదబిందుకళామయ వేదవేద్య, చక్రధర బాణభక్తరక్షాధురీణ
నామనోనాథ కైలాసనగనివాస, వేడ్క నవధారుదేవ నావిన్నపంబు. 95
- గీ. దేవ మాతండ్రీ యగుశంఖదేవుఁ డిపుడు, నాకు నీకుము బెండ్లి యొనర్పఁ గోరి
తివురుచున్నాఁడు బ్రహ్మాదిదివిజవరులు, దవిలి గొలువంగ వేవేగఁ దరలిరమ్ము. 96

గీ. నీకు నామీదఁ బ్రేమఁబు నెరయఁ గల్గె, నేని నే నీకుఁ బ్రేమఁజాలనేని యెపుడె
వేర్చి వైవార జాబాఠిబిభువి మ్రోలు, నిలిచి నామాట సత్యంబు నెరవనయ్యె. 97

వ. అని గంగ ప్రార్థింపుచున్న సమయంబున. 98

సీ. హరియు బ్రహ్మయుఁ బురందరనుభ్యుదిక్ష్వతుల్ గవిసుధాకరముఖగ్రహపతులును
సనకానియోగికుంజులు సశిష్యాత్రిమిత్రులరుణీముఖ్యమానిషరులు
వీరభద్రకుమారభైరవభృంగిరీటాద్రిప్రమథనాథు అప్పురసలు
గరుడకిన్నరయక్షగంధర్వఖచరగుహ్యాక నాగసేద్యవిద్యాధరులును

గీ. బలసి కొలువంగ నసమవై భవయితోడ, వందికేశ్వరు నెక్కి యానందలీల
సకలలోకాధిపతి యైనసాంబశివుఁడు, దాసకులమాళిమ్రాలఁ బ్రత్యక్షమయ్యె. 99

వ. అట్లు సాక్షాత్కరించిన దాక్షాయణీశ్వరుం బొడఁగించి పులికితాశేషావయవం
డును, నిర్భరానందరసోత్ఫుల్లనేత్రుండును, విస్తయాకులస్వాంతుండును నగుచు
దాసకులజ్యేష్ఠుండు సాష్టాంగదండప్రణామంబులు గావించి బహుప్రకారంబుల
వినుతించి కృతాంజలి యై యిట్లనియె. 100

గీ. అభవ నాభాగ్యమహిమ శక్యంబె పొగడ, హరిపురందరకమలాస నాదులకును
గనఁబడగరానినిన్ను నేఁ గంటి నిఘడు, పావనం బయ్యె నహహ నానందంబు.

గీ. నీచకులయింటి కిప్పుడు నీవు వచ్చి, యొనరఁ గన్వార్ధివై నిల్చియున్నవాడ
వేతెఱంగున నిన్ను సంప్రీతుఁజేసి, యనుపఁ గలవాడనయ్యె చంద్రోత్తమాంగ.

వ. అని విన్నవించి యొక్కదివ్యమణిమణుమందిరంబున విడియించి, సకలబుధబాంధ
వామాత్యపురోహిత సుహృద్జనంబుల రావించి, శుభముహూర్తంబు నిర్ణయించి,
నిజగృహాదికం బలంకరించి తదనంతరంబున. 101

సీ. శుభతూర్యనినడంబు లభినవస్థితి మ్రాయఁ గరదీపి కాసముత్కరము వెలుఁగ
ద్విజసతీమణులు ముత్తెపునేనఁబ్రల్ సల్ల మర్వీనులేంద్రు లాశీర్వదింప
గణికానికాయ మగ్గలికనృత్యంబాడ వనజాతముఖులు నివాస లాసఁగ
వందిమాగధులు కైవారంబు లానరింప గాయకుల్ గానవైఖరులు నెరప

గీ. మంగళద్రవ్యములఁ గొంచు మఱియుఁ బుణ్య
కాంత అరుదేర సత్యంతకాతుకమున
సకలబుధబాంధవా శ్రీతసహితుఁ డగుచు
భవు నెనుక్కొనఁ గైవర్తపతిభృథుండు. 102

వ. అప్పుడు మహాదేవుండు దివ్యదుందుభిధ్వానంబులును, గంధర్వకిన్నరగానంబులును,
రంభోర్వశీత్రముఖాప్పురస్సరోజాస్సాలాస్సావధానంబులును, జండీశ్వరప్రపదిత

గర్భపద్యవిధానంబులును, నివివర్ణభప్రవర్ణితజీవతరుత్రనూనంబులును, జీవవిమానంబులును, నిరంతరమహోష్ణః శ్రీలాముహూర్తవత్ప్రమథభటసంతానంబులును, బృందారకసుందరీపందోహ పరివేష్టితచిత్తమణిదీపానంబులును, ననూనంబులై వెలంగ నందికేశ్వరాహూఢుండై, యభినవజైభవంబున శంఖజేవునగు బ్రవేశించి, యచ్చట కాహనంబు దిగ్గి, వివాహమంటపార్థ్యంతరంబుసొచ్చి, సముచిత పీఠాగ్రంబున సుఖాసీనుడై యున్న సమయంబున.

105

శ్లో. అంగన లొక్కకొందలు ప్రయాత్నముతోడ నలంకరించి యుత్తుంగవివాహవేదికి నధూమణి దోడ్కొనితెచ్చి వేడ్క నుప్పొంగును నున్న హాచులు భూసురముఖ్యులు నష్టరాంతకుల గంగను బెండ్లిపీట నిడి కంకణముల దగల గట్టి రంతటన్.

106

గీ. శంఖజేవుండు జీవితాసార్యభోజుఁ
దగుమహాదేవునకుఁ బ్రియం బలరఁ గాల్చు
గడిగి తనముద్దుబిడ్డను గంగ నపుడు
ధాడవోసె నిలింపబృందములు వొగడ.

107

108

వ. అప్పుడు.

సీ. నిరియును వాణియుఁ జెలఁగి నేసలఁ జల్ల గురుఁ దొడ్జయై లగ్న మరసి తెలుప
హరియు బ్రహ్మయుఁ బెద్దలె పనుల్ సమకూర్చ శ్రుతివాక్యములు వసిష్ఠుఁడు వచింప
శచియు నర్జునధీసతి నివాళు లొసంగ రంభోర్వసులు వింత రవలి నాడఁ
దుంబురసారగుల్ దొడలి గానముపేయ జేవగుందుభులు మేలతీవి మెఱయ

గీ. హర్షమున విశ్వకర్త దా నంది యిచ్చు, కనకమంగళనూత్రంబు గంగయరుతఁ
గట్టి శుభమొందె నసమానగరిమ మెఱయ, సకలభువనాధిపతి యైనశంకరుండు.

గీ. హరునితలన్ గంగయు న, శ్మశ్రుణికిరంబున హడుండు దమిమిఱఁగ నా
విరిముతైపుఁదలఁబ్రా ల్కొనిరి చిటునగవులు దలిర్ప శివకరలీలన్.

110

వ. అట్లు విధ్యుక్తప్రకారంబున వివాహం బొనగించి, కంకణబంధంబు వెడలించి యున్నంత నొక్కనాఁ డొక్కశుభముహూర్తంబున.

111

సీ. ఘనసారహిమనిరగంధసారమసారమృగనాభికామోదమేదురంబు
మణిమయపర్యంకమంజూషికాసాలభంజికాభంజవిభ్రాజితంబు
తపసియముక్తావిరానకశావికాశ్మజనదర్పణచామరావృతంబు
కాలాగరుదశాంకకాలికసామ్రాణికాధూపవాసనాగంధిలంబు

గీ. ఏటికావేటికాజాలవిలసితంబు, కజ్జలకరండమండలాఖండరత్న
దీపసంతానదీపితోద్దీపితంబు, నైనయొకకేళికాగృహార్థ్యంతరమున.

112

- క. మదనవిభంజనుఁ డవలెన, ముదహృదయాంబురుహుఁ డగుచు మహిలామణికి
యొడురెడును మానుమండఁగ, మదవకు లొకకొండ రపు డమందప్రేమకా. 113
- గీ. బాలికామణిఁ గైసేసి పడకటింటి, కలమితోఁ దోడుకొనిచని యిండుమాలి
యొద్దఁ గదియించి తమ్ములం బొసఁగఁజేసి, చనిరి సన్నకసన్న వాశంభుఁ డపుడు.
- గీ. చిగురుఁబోడిని నెజ్జఁ దిగిచి బుజ్జ
గించి కాఁగిటిఁ బెసని కోర్కెలు దలిర్పఁ
గామశాస్త్రోత్తనియతి నక్కంజముఖిని
రతులఁ గరఁగించి సుఖలీలఁ గ్రాలుచుండె. 115
- వ. అట్లు నవోధాసంగమసౌఖ్యానుభవలీలావైభవంబునం జెలంగుచు, గొన్ని వాస
రంబు లచటనుండి, ముంతట నొక్కవాఁడు యథాస్థానంబునకు వేంచేయ నుద్యో
గించి, మహాదేవుండు శంఖదేవున కత్తెఱం గెఱింగించిన నతం డిట్లని విన్నవించె.
- క. దేవా నాకులమెల్లను, బావనమై వెలసె భక్తపాలన విద్యా
ప్రావీణ్యం బేర్పడఁగా, నీ విచ్చటి కరుగుదెంచి నిలుచుటకతనకా. 117
- గీ. దేవ మాయంట నెప్పుడు నీవు నిలిచి, యుండవలె ననుకోర్కె లో నుండునాకు
వెఱుగు నిమ్నాట మీతోడ విన్నవింప, నింక మీచిత్త మెట్టిదో యెఱుంగనేర. 118
- క. మా కిట నీ వల్లుడవై, ప్రాకటగతి నిలిచియున్న భాగ్యంబునకుకా
లోకు లెఱుంగఁగ నన్నుం, జేకొని ధన్యునిగఁజేయు నీతకరమకుటా. 119
- అ. అనిన మెచ్చి శంభుఁ డటులేనిదివ్యజ్ఞ, లాపహరలింగరూపి నగుచు
నీగృహమున నుండు నిశ్చలభక్తితో, నన్ను గొలుచుచుండు నయవిచార. 120
- వ. అని యతండు గోరినట్లనె కృపఁజేసి నున్నించి యతని నచ్చట నుండ నియమించి
మహోత్సాహంబున. 121
- గీ. అభవుఁ డప్పుడు దివ్యదుండుభులు మెఱయఁ
బ్రమథవరులును దివిజులు బలసికొలువ
గంగతోఁగూడి వృషరాజగమనుఁ డగుచు
లీల వేంచేసెఁ గైలాసశైలమునకు. 122
- ఉ. అంతకమున్న నారదమహామునివర్యుఁడు వెండికొండ కే
కాంతముగాఁగ నేఁగి గిరికన్యక గన్గొని యంబ శూలి దా
సంతసమొప్ప గంగ యనుజాతరికన్నియఁ బెండ్లియాడి నీ
చెంతకు వచ్చుచుండె నదె చెప్పితి నీకు సవిస్తరంబుగకా. 123
- క. అని దివిజమునివరేణ్యుఁడు, వినిపించి యథేచ్ఛ జనిన విస్తయ మొదవకా
మనమున హిమవద్భూధర, తనయ దిగులో పూని తద్దఁ దలఁకుచు నుండెకా. 124

ద్వితీయాశ్వాసము.

- నీ. అంతట శంకరుఁ డఖిలామరుల యధాస్థానంబులకుఁ బంచి సరభసముగ
గారికి వెఱచి యాగంగను జడలలో నిడుకొని నగరున కేగుటయును
గొరకొరతోడ నక్కిధరేంద్రనందన తటపులు బంధించి చల మెల్లర్ప
మీనాంకడమనుని లోనికి రాకుండ నతికఠినోక్తుల నాడుచున్న
- గీ. మదిఁ గలంగి పురారి యమ్మధురవాణి, కిట్లు లని పల్కె నహహ నీ కిట్టికినుక
యేల నామీఁదఁ బొడమె నే నేమితప్పు, నేసితి నవిఁపఁగదవె నాచేంత నిపుడు.
- క. భక్తపరాధీనుడ నే, భక్తుల నరయంగఁ గోరి ప్రతిదివసము నా
సక్తిని దిరుగుచు నుండుదు, వ్యక్తౌవ్యక్తుండ నగుచు వనజాతముభి. 126
- వ. కావున నాకుం డప్పుగా విచారించి కనాటబంధనం బొనరించు టుచితంబై
యనిన నదనికి భజాని యిట్లనియె. 127
- గీ. ఎచటి కేగితి విందాఁక నెచట నుంటి, వెన్నఁదవు నీవు నీ తెఱఁగ నెఱుంగఁ
గ్రాతపెండిలికొడుకులాగునఁ గడింది, సొగసు కైకొనియున్నావు చూడ నిపుడు.
- గీ. తివిరి కామాంధకారవై తిరుగుప్రేత, వేమి నీచాడ యంతయు నెఱుంగరాదు
తెలియఁజెప్పు మటన్న నద్దేవితోడ, నిందు రేఖాశిఖామణి యిట్లులనియె. 129
- క. పర్వేందువదన విను మే, సర్వజ్ఞుడ నహహ మేలు సర్వజ్ఞునిపై
నుర్విని జను లెవ్వారు న, భర్వమతిం దలఁగి పోరుగద పరికింపజ్ఞ. 130
- గీ. నీలకంఠుండ నే మారిసీలవేణి, నీ నెలిమిఁ గోరుకొని వచ్చి నిలిచినాడ
నార మే ల్నీలకంఠుడ వైతిదని, కేక లిషణ్ణంబు వేగంబై గిరికిఁ జనుము. 131
- క. క్రీడాకిరాతుడను నే, జేడియ యుట్టులైన నీవు జింకలు పులులుం
గ్రోడంబులు గలయడవికిఁ, బోడిమితో వేటలాడఁ బొమ్మా నెమ్మిద. 132
- నీ. అబల నేఁ బశుపతి నహహ నీ వట్టె న నాలమందకు అంకె లడరఁ జనుము
స్థాణుడ నేను గంబాతాక్షి యబ్బబ్బ మోడు మాటాడుట చూడ మెందుఁ
బురసంహరుడ నేను బొలఁతి నీ వట్టె న మావీట నుండక మరలి పొమ్ము
పన్నగధరుడను బడఁతి నే వట్టె నఁ బడిగె లెత్తుచు నూళ్లఁ బడి తిరుగుము
- గీ. భూతనాథుడ నేను బూఁబోడి యట్టు, లేని నలప్రేతభూముల కేగు మిపుడె
కుటిలకుంతల నే మహానటుడ నట్టు, లైనఁ బ్రభువుల కడ కేగి యాడు మెలమి.
- క. చిగుకాకుఁబోడి విను మే, నగవానుడ నట్టులాదవినఁ జెక్క లతో
గగనమున కెగసి చెట్లకు, జగత్స్థితి నిలుపఁబోక చనుమా వేగె. 134
- గీ. విను విరూపాక్షుడను నేను వనజవదన, యహహ బుధులు విరూపాక్షుడైనవానిఁ
జూడరాదనితఱుచుగ నాడుచుండు, తొలఁగి వేరచేయు మీఁదఁ దెక్కుపలుకులేల.

- గీ. అనుచుఁ బానాడుమాటలకగతనూజ, పాసఁగఁగల్పించియు త్రరంబొసఁగుటయును
దలఁకి యాహ్వాన నిహారధామముఖికిఁ, గాలకంఠుండు నమిక గా వచించె. 136
- గీ. తెఱవ నే నేమి పాపంబు నెఱుంగ నీవు, వట్టికప్పులు నామీదఁ గట్టి యిట్లు
గలఁక నొందింప నేల యాగ్రహము మాని, వినుము నామాట యొక్కటి వీనులలర.
- నీ. ననబోడి నామాట నమ్మకుంటిడి వేనిఁ జెనకి బెబ్బలివారఁ జెయ్యిడియెడ
గట్టిగాఁ బెనుబాముఁ బట్టి యాడించెద విషమైన మ్రింగెద వెఱపులేక
కొదుగక వడిఁ బెద్ద గుడి సొచ్చి నిలిచెద నవనీల గోపదం బంటుకొనెద
నంకిలి లేకుండ నగ్గి ధరించెదఁ బట్టుగా ద్విజరాజు ముట్టుకొనెద
- గీ. మఱియు నేనాసయైన నేనుమునఁ జేతుఁ, గాన నింక సితలంపులో మాని మాని
నీశిరోమణి నన్ను మన్నింపు మిప్పు, డెలమితోడుతఁ గదియించి యేలుకొనుము.
- గీ. అనిన నంబిక యొక్కింత యాత్మ నలరి, యార నీకిట్టి బాసలు నచ్చివచ్చుఁ
బలుకులేటికి రమ్మని తలుపుదీసి, పిలుచుటయు నేఁగి యతఁ డొద్ద నిలుచుటయును.
- గీ. అతనిసంభోగచిహ్నంబు లరసి చూచి, పార్వతీదేవి యిట్లునిపల్కె- నహహ
యిప్పుడే నేమి పాపంబు నెఱుంగనంటి, వెచటి వీచిన్నెలో నాకు నెఱుంగఁజెపుము.
- క. పనుపును గుంకుమగంధము, నసవంబక నీదుమేన నట్టునదలి యే
బిసరుహముఖి యంటించెనొ, కసరక నాతోడ నిపుడు గట్టిగఁ జెపుమా. 141
- వ. అనిన భవుం డిట్లనియె. 142
- క. విను మానిని జనులందఱు, వెనుకయ్యను బూజనీయ వెన నాతఁడు నన్
బెనఁగి కవుంగిటఁ బొదవినఁ, దనువున నవి యంటుకొనియెఁ దప్పే నాకున్.
- గీ. కాలకంఠర నీమోవిగంటు లేమి, కారణంబునఁ బొదవె నా గౌరి వినుము
మరునితోడ నెదిర్చి సంగర మొనర్చు, తఱిని గోపించి కీరంబు గలుచెఁ జాము.
- క. మాటకగిరిధర నీమెయిఁ, గాటుక యంటిన దదేమికారణ మబలా
కాటుక కాడికలత్తుక, గాటపుగరశ్రీప్రభావికాసము నుమ్మి.
- క. మే లెంతటి నెఱజాణవొ, బాలిక దత్తురములాడి పంచించెదవో
బాలేందుజాట నీమెయిఁ, బూ లంటుకయున్న వేల పొంకక చెపుమా. 146
- గీ. భాను విను మున్న క్యేతుఁ డవృత్తపరుఁడు, వెలవెలందికిఁ బూల్గొంచువెడలునెడల
గొన్ని మహిమీద వ్రాలినఁ గోరి వాఁడు, నాకు నర్పింప నవియంటి నాటుకొనియె.
- క. పన్నగరాజాంగద నీ, కన్నుల కెటువేలగలిగె గౌరీభక్తుల్
ని న్నర్ధరాత్రివఱకు, నన్ను వ్రాగరణ మునిచినం బొసఁగె నిటుల్. 148
- గీ. ఆంచు నిరువురు నిలు భాషింపుతఱిని, నీలకంఠుండు మోహంబు నిలుపలేక

- సర్వమంగళచరణకంజములమీఁద, వ్రాలె న మృద్ధరింపజే వనిత యనుచు 149
- క. వ్రాలినఁ గనుఁగొని గిరిసుత, మే అహహా జాణ వగుదు మెచ్చిత నిన్నుకొ
లే లే మునుదుఁ తపుఁగిటఁ, గీలించి విభునిమనోజకళిం దేర్చుకొ. 150
- వ. అ ట్లుతూమ హేశ్వరు లనోన్యన్యానురాగంబు లినుమడింప నఖండమహావైభవంబు
నఁ బ్రమోదింపుచుండి యొక్క నాఁడు. 151
- క. వేడబ మొప్పఁగ నెత్తం, బాడుచు నున్నంత గిరిజయాటకు లోనై
యోడి శివుఁ దూరకుఁడినఁ, గ్రీడామోదమున గౌరి కిలకిల నవ్వెకొ. 152
- వ. అప్పు డమ్మనాజీవియాద్ధత్యంబు సహింపలేక శివజటాగ్రంబున గంగ తొంగి
చూచిన దానిఁ గనుఁగొని భవాని శంకరుని మొగంబు చూచి యిట్లనియె. 153
- గీ. ఏమిపాపం బొకింత నే నెఱుఁగనఁటి, వహహా నీకంజడలలోన నడఁగి తొంగి
తొంగి చూచుచు నున్న దేధూర్తసతీయై, దానిచందంబు తెలుపుమా తడయశివుడు. 154
- క. మును దారుకాననంబున, మునిదారలభ్రమలఁ బెట్టి మోహింపఁగఁ జే
సినమేటివన్నెకొఁడవు, నినుఁ జెప్పఁగ నేల యింక నేఁడు వృషాంకా. 155
- క. భల్లాగరాజుకూరిమి, యిల్లాలె కడిఁదిహొయల నింపొందినయా
చెల్లాంబం గామించిన, బల్లిదుఁడవు నీహొరంగు పలుకం దరమే. 156
- గీ. నురలు ననురులు నమృతంబు సరుడుకొనఁగ, లేక పొరాడుచోఁ జక్రిలీల నొక్క
నెలఁతయై పంచి యిడుచున్న నీవుదాని, వెంటఁబడి పర్వులెత్తవే వేడబమున. 157
- వ. అని మత్రియు నిట్లనియె. 158
- ఉ. అక్కట నీవు న న్నిటుల వారడిఁబెట్టి కలంపఁ జూచుటలో
నిక్కముగా మదిం దెలియనేరక యూరక మోసపోతి నిం
కక్కడిసత్యశౌచములు హీనమలంబువెలందిఁ బెండ్లియై
డక్కగ నెత్తిఁ బెట్టుకొని టక్కులు వల్కెద వేమిచెప్పుదుకొ. 159
- గీ. తివిరి నామీఁద నొక్కతె చెచ్చి యిపుడు, లేదు లేదని బొంకుపల్కెద వయార
దానిఁ గ్రిందికి దించి నాదట్టిని నిల్పి, మాటలాడించుమా యింక మరుగులేల. 160
- క. తగులమి యొకచోఁ డక్కరి, వగ లొకచోఁ బెరయఁ జెలులు వంచింతురు గ
ట్టిగ నెట్టిబాసచేసిన, మగవారిని నమ్మరాదు మాట లిఁకేలా. 161
- వ. అని పలుకుచున్న సమయంబున. 162
- క. నిగిడెడ తొరతొరతోడకొ, మొగ మించుక చేవురింపఁ బోణిమి నట్ట
బుగ నగభవనునిగడితఁపు, నీగలోపలనుండి గంగ చివ్వున నుత్తికొ. 163

- వ. అప్పుడు భవాని దానిం గనుంగొని యిట్లనియె. 164
- క. ఎక్కడేదాననె నె పిలు, అక్కజముగ నాహృదీశునాడలపైఁ బెం
పెక్కఁగ వనంచి యిప్పుడు, చిక్కున నుడిరితివి బుద్ధి నెన్నెదఁ జామీ. 165
- క. నీ పెక్కడ నే పెక్కడ, భావజహరుఁ డెచట నోసి పరఁగంగ నిరక
గావర ముడిగి తటాకన, నేజేద మదాలములు వెలునడి పొమ్మా. 166
- క. పోకుంటివేని నన్నుకొ, చాకొనులపంటిప్రమథజాబో త్తములకొ
దీకొలిపి ప్రాణ వెడలఁగ, నూకింతుఁజామీ చలంబు నూలుకొనంగజ్జా. 167
- వ. అనినం బార్యతీ దేవిక భాగీరథి యిట్లనియె. 168
- గీ. అక్కఱో యాత్రిమాటల నాడునేల, నీవు శంభునిఁ గోరి మున్నేవిధమున
వచ్చి చేకొనియున్నావొ వలెముగను, నేను నటువలె వచ్చినదానఁ జావ్వె. 169
- క. చిగురాకుఁబోడ్లకెల్లను, మగఁ డేమారగను పేటిమక్కునతోడజ్జ
సగమేన నిల్పుకొన్నను, నీగలో నిడుకొన్నఁ జెల్లుఁగదమ్మా. 170
- వ. అనిన భవాని దాని కిట్లనియె. 171
- క. మేలనాహ యెంతటిగ, య్యాలినె చేరినటులుండ కలుచెదవు కడుం
గూలికి వచ్చినయాతఁడ, పాలికిఁ బట్టిన క్రియ న్విపర్యాసముగజ్జ. 172
- అ. అడుగునిలుపనీక నడికొట్టుచుఁపుచు, నింగిముట్టి మిగులఁ బొంగదేమి
గట్టివాతనంబు గనఁబడనానె నీ, నిలువు నీరుగాను నీచురాల, 173
- వ. అనిన గంగ యిట్లనియె. 174
- అ. పెద్దదాన ననుచుఁ బెళ్లపెళ్ల నార్చుచు, జగము లెల్ల మ్రంగఁజూజనట్టి
సత్తిరూపు పూని జడిపింపవచ్చెదు, కినుక నిగుడ నీవు గిరితనూజ. 175
- వ. అనిన హైమవతి యిట్లనియె. 176
- గీ. నిచ్చనిచ్చలుఁ బంకంబు నివ్వటిల్లఁ, గోరి మితిలేనిజలచరకొట్టలొన
నడచుకొనియొందు చేనటు వయారె నీవు, నన్ను నెదిరింప నెట్టిదానవె తుటారి. 177
- అ. ఏక్రగతులచేత వాలెంబుఁ బెక్కుత్రో, వల వెలుంగుచుండి కలఁకెనిగుడఁ
దూటి మొరసెదేమి దుష్కిర్తి బొడవి నీ, బ్రతుకు లైలుగాను పలువదాన. 178
- క. అనిన జ్ఞాహ్నువి గిరిసుతఁ, గనుఁగొని యిట్లనియె నీవు ఘనరాలవె మేల్
మునుచండీకపై యొకకొ, తెనుపోతును జంపి దానిహితముతిఁ గొనవె. 179
- గీ. సకియ యూరూర జేతదేశములఁ బెద్ద, సత్తివై నిల్చి కూల్లును కాకములును
గోళ్లు గోరియలు గుగ్గిల్లు కుడుము లట్లు, దనివిసన మెక్కుకడుపుబద్దరివి గదవె. 180
- వ. అనిన నంబిక యిట్లనియె. 181

గీ. ఓసింగయ్యళి న కింతరోస మేల, చెడుగుజాలారివానింటఁ బొడమి బిట్టు
చేఁప జెల్లలు దిని మేను చెందకున్న, పంకెరవు నీవు నాతోడ సరియై చెపుమ.
వ. అనిన భాగీరథి యిట్లనియె. 183

గీ. అప్పరో యింక నీగుట్టు చెప్ప నేల, కల్లు గంజాయి నంజాడు నెల్ల ప్రాదు
బాళిగాఁ దిను కడజాతివానియింటఁ, బుట్టితివా లేదో చెప్పమా గట్టిగాను. 184
వ. అని యిత్రైఱుగున నిరువుడు వాదింపుచున్న సమయంబునఁ గాత్యాయనీదేవి మహా
దేవునిమొగంబు సూచి యిట్లనియె. 185

గీ. అకట శామిఁద నీవిప్రుడొక తెఱచెచ్చి, నాద మొదవించి యెఱుంగనివానిఁబోలె
జూచుచున్నాఁడ వింక నీచొప్పు దెలిసె, నాచుఁగోపించి చనుచున్న నళికి హరుఁడు.
గీ. వనితపదపద్మ ములమిఁద వ్రాలి నేను, దప్ప నేదితి లోఁగొమ్మ దయ దలేర్ప
నిందుముఖి యింక నెఱఁతుక లెందరున్న, నీవు పట్టంపు దేవివి గావె చెపుమ. 187
వ. అని బుజ్జగించి గాఢాలింగనంబు గావించి గంగచేత భవానికి మ్రొక్కించి
వారిద్దఱిం గనుంగొని యిట్లనియె. 188

అ. ఒక్కచోటఁ బుట్టి యొక్కనిఁ జెంది మీ, లోన మీకు జైరమాని యిట్లు
పో రొనర్ప నేల పొలఁతుకలార మీ, రొద్దిమీఱఁ గూడియొందుఁ డింక. 189
క. అని నగసుత నర్థాంగంబున జాహ్నువి సుత్రమాంగమున నిడి కమలా
సనముఖ్యుల్గు గొలువఁగ శివుఁ, డైనయొదవనీతీవి జగము లేలుచు నుండెన్. 190

నీ. గడితంపుమువ్వు న్నెకడిఁదినుప్పటియును బసమిఁలుబంగారుపట్టుచేల
రుచిరాభినవచ రురుద్రాక్షమాలికలో, మురువైనహరుమంజిముతైసరులు
భువనాభిరామవిభూత్యంగరాగింబు పారకొత్తీరపటీరచిర్చ
భూరిశోభాకీర్ణ భుజగభూషణములు మణిమయతపనీయమండనములు
గీ. పాండురారుణవర్ణవిభ్రాజమాన, గాత్రమును గల్గి శృంగారగరిమ నలరు
వర్ధ వారీశ్వరేశ్వరుఁ డభవుఁ డిందు, మాళి భక్తౌళి ననయంబు మనుచుచుండు.
గీ. అనుచు భీష్మండు పాండుపుత్రునకు గంగ
కథ యెఱింగింప నలరి యాప్యధుబలుండు
నిటలలోచనుఁ దలఁపున నెలిపి మ్రొక్కి
యతితరామోదహృదయుండై యలరుచుండె. 192

గీ. శాలివాహనశకవర్ష సంఖ్యవసున, వాంగశశిసంజ్ఞ నలరుధాతాబ్దమునను
దగ రచించినయీకృతి ధరణియందు, నానుధాకరతారార్క మగుచు నుండు.
క. వినుఁ డీకృతి ముప్పదియొక, దినమునకుం జెప్పినాఁడ దేవునియానెన్

జనులెన్నఁ గుక్కుఁజేశ్వర, ఘనకరుణాదృష్టివలనఁ గవివరులారా.

194

క. ఈకథ చదివిన వ్రాసిన, బ్రాతలముగ విన్న జనులసౌపము అడఁగుకొ
జేకురు సకలనుఖంబులు, శ్రీకంఠస్థిరగుణచేత సిద్ధముగాఁగదా.

195

ఆశ్వాసాంతము.

చ. అతిబలదర్పశోషణ మహాహివిధూషణ సత్యభూషణా
సరసకృపానిరీక్షణ విచక్షణరక్షణ పుణ్యలక్షణా
హరిముఖసిర్జరావన విషాగ్నినిషేవన విశ్వభావనా
సరసిరుహక్ష సాయక అసత్ఫలనయక లోకనాయకా.

196

తోటకన్యత్తము.

శివశంకరకాశ్వతశివ్వరతా, భవభర్గసమాశ్రితభక్తిహితా
దివిషజ్జననేవిత ధీమహితా, వివిధాగమవందిత విశ్వనుతా.

197

మాలినీన్యత్తము.

ప్రముదితమునిజాలా భక్తలోకానుపాలా
శమసమదవిభంగా చారుగంగోత్తమాంగా
ప్రమధగణసనాథా పార్వతీస్రాణనాథా
కుముదహితకలాపా కుక్కుటాధీశరూపా.

198

గద్యము. ఇది శ్రీమత్కుక్కుఁజేశ్వర కరుణాకటాక్ష నిరీక్షణ సంపద సరసకవితా
సామ్రాజ్యధురంధర, ఘనయశోబంధుర, కాండీన్యసగోత్రపవిత్ర, కూచిమంచి
గంగ నామాత్యపుత్ర, పకలసంస్కృతాంధ్రలక్షణకళాకాశలాభిరామ త్రిమకవి
సార్వభౌమ ప్రణీతంబైన శివలీలావిలాసంబను శృంగారరస ప్రబంధంబునందు
సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

శివలీలావిలాసము సమాప్తము.

2626 శి
— 2626 శి

ఆంధ్ర గ్రంథములు.

ప్రతి 1-కి రు. అ.

ఆంధ్ర భారతవిమర్శనము, మల్లాది నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారిది ...	0	8
శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణకవికృతము ...	0	12
తెనుగుసమస్యలు, చక్కనికూర్పు ...	0	2
భాస్కరరామాయణము, చక్కనికూర్పు, అత్యుత్తమప్రతి ...	4	0
కృష్ణరాయవిజయము, కుమార ధూర్జటికృతము ...	0	8
లంకావిజయము (రావణదమ్మాయము), సటీక, పిండిప్రోలు, లక్ష్మణకవికృతము	1	4
నిర్వచనోత్తర రామాయణము, సాధారణప్రతి ...	0	12
ఉత్తర రామాయణము, కంకంటి సాపరాజప్రణీతము, చక్కనికూర్పు,	2	4
రంగనాథరామాయణము, ద్విపద, చక్కనిక్రొత్తకూర్పు ...	3	8
గోపీనాథరామాయణము, 2 సంపుటములు, శ్రీమద్రామాయణమునకు సరియైన పద్యము, కవనము చిక్కిలిసాంపు, పీఠిక అతివిపులము ...	6	8
మొల్ల రామాయణము, చిన్నసైజున పెద్దక్షరములతో చక్కగ ముద్రితము	0	10
అచ్చతెనుగురామాయణము, శుద్ధప్రతి ...	1	4
మార్కండేయపురాణము, మారనకృతము ...	1	12
మనుచరిత్ర, సటీక, వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రిగారి వ్యాఖ్యానముతో చిన్నసైజున మేలుకొకితములమీద నుట్టమైన అక్షరములతో చక్కగ ముద్రించినయన్నము ...	2	0
వసుచరిత్రవిమర్శనము, శ్రీచినసీతారామస్వామిశాస్త్రి కృతము. అత్యద్భుత ములగు క్రొత్తవిషయముల నేటికము లిందుగలవు. ...	1	0
వసుచరిత్ర, సవ్యాఖ్యానము, చక్కనికూర్పు ...	3	8
అముక్తమాల్యద, వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రిగారి వ్యాఖ్యానముతో మేలు కొకితములమీద చక్కగ మరల ముద్రించినయన్నము ...	3	8
ప్రభావతీప్రద్యమ్ము, క్రొత్తకూర్పు ...	0	10
హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, సటీక, పీఠికవిపులము ...	2	8
కళాపూర్ణోదయము, దళసరికొకితములు ...	2	4
రాఘవపాండవీయము, సటీక, చక్కనికూర్పు ...	2	4
శృంగారసేవధము, శ్రీనాథకవిది, క్రొత్తకూర్పు ...	1	0
హరవిలాసము ...	0	12
కాశీఖండము, చక్కనిక్రొత్తకూర్పు ...	1	8
సారంగధరచరిత్రము, చేమకూర. వేంకటకవికృతము. ...	0	8
కవికర్ణసాయనము, మాంధాతచరిత్ర ...	1	8
నరసభూపాలీయము, అట్టబైండు ...	0	10
విజయవిలాసము, చేమకూర వేంకటకవిది ...	0	8

ప్రతి 1-కి రూ. అ.

కంఠాశయచరిత్ర, దిట్టకవి, నారాయణకవిప్రణీతము	...	0	8
రామాభ్యుదయము, అచ్యుతరాజు, రామభద్రకవికృతము	...	1	4
నిరంకుశోపాఖ్యానము, రుద్రకవికృతము	...	0	6
నిలమండరీపర్వణము, కూచిమంచి తిమ్మకవికృతము	...	0	4
వినలీలావిలాసము, కూచిమంచి. తిమ్మకవికృతము	...	0	6
బసవపురాణము, పిడుపర్తి. సోమనాథప్రణీతము	...	2	4
చెన్నబసవపురాణము, పాపకవికృతము	...	1	2
పారిజాతాపహరణము, మేలుప్రతి	...	0	8
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంకరకవిప్రణీతము	...	0	12
రసికజనమనోభిరామము	...	0	12
రాజశేఖరవిలాసము	...	0	8
సహస్రకంఠగమయణము	...	0	14
బిల్హణీయము, చక్కనికూర్పు	...	0	8
వైజయంతీవిలాసము	...	0	8
రుక్మిణీపరిణయము	...	0	8
అనిరుద్ధచరిత్ర, కనుపర్తి. అబ్బయామాత్యప్రణీతము	...	0	8
విక్రమార్కచరిత్ర, జక్కనకవిప్రణీతము	...	1	4
తారాశకాంకవిజయము, చక్కనికూర్పు	...	0	12
హంసవింశతి, నారాయణామాత్యప్రణీతము	...	0	14
జేంకటాచలమాహాత్మ్యము, తరగొండవేంకమ్మది, చక్కనికూర్పు	...	1	0
రాజయోగసారము, ద్వీపద	...	0	4
పంచతంత్రము, నారాయణకవికృతము	...	0	12
సీతారామాంజనేయసంపాదము, సటీక	...	8	8
జైమినిభారతము, అశ్వమేధపర్వము, చక్కనికూర్పు	...	1	0
శృంగింహపురాణము, ఎఱ్ఱాప్రెగడ, క్రొత్తకూర్పు	...	0	12
వైశ్యపురాణము	...	1	4
రుక్మాంగదచరిత్ర, ఏకాదశీమాహాత్మ్యము	...	0	10
అంధ్రనామసంగ్రహము, అంధ్రనామశేషము, సాంబనిఘంటువు, టీకానుక్రమణికాసహితము	...	0	12
అనంతుని ఛందస్సు, ఛందోదర్పణము	...	0	14
వేమనపద్యములు, చక్కనికూర్పు	...	0	6
భాగవతసప్తమస్కంధము, సాధారణప్రతి	...	0	6
సప్తమస్కంధము, సటీక, చిన్ననైజు	...	1	4

వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్ ప్లనేడ్, చెన్నపురి. ఈ.

బాలగంగాధరతిలక గారి చరిత్రము, ప్రతిమతో

శ్రీ గోపాలకృష్ణ గోక్షేజీ వితము ,,

శ్రీ మహాదేవ గోవింద రానడేజీ వితము ,,

మైరానా చరిత్ర, చక్కని కూర్పు

ఈసబునీతి కథలు, క్రొత్త కూర్పు 1-వ భాగము

డిటో

2-వ భాగము

కనకాభిషేకము, శ్రీ నాథ చరిత్రమున తునుక

శివాజీ చరిత్ర

శ్రీ రామానుజాచార్య చరిత్ర

స్వామి రామ తీర్థ జీవితము

కాలివాహన చరిత్ర

శ్రీ లుద్ధ చరిత్రము

ఆరేబియన్ నైట్సు కథలు

వెస్టాలియన్ చరిత్రము

ఆస్తమయము, నవల

సోదరిని వేదిత జీవితము

లేమక్క పగటి చుక్క కథలు

మర్యాద రామన్న కథలు

బారుకె వు జీవితము

శ్రీ గురుజాడ, శ్రీ రామమూర్తి గారి ఆంధ్ర విజీవితములు

మనోహరి, నవల, టి. యస్. రామకృష్ణ గారిది

లాలాబాయి ,,

రాజరి, రవీంద్ర నాథ ఠాకూరి గారి బంగాలీ నవలకు తెనుగు

షేక్స్పియర్ నాటక కథలు

షర్ ష్యూవి నోదకథలు

తారాబాయి, చక్కని నవల

ఆనందము, నవల,

దుర్రేణుని, నవల

నివన్దో, నవల, క్రొత్త కూర్పు

మదాలస ,,

సుజవరంజని ,,

హాషి నార, చరిత్ర విషయకమగు నవల

నన్నాదిని ,,

గాధారాణి ,,

లీల ,,

మొదలు

శ్రీ శంకరాచార్యచరిత్ర	...	0	8
శ్రీ జేమనయోగిజీవితము	...	0	2
రాధాభాయిసాహితీచరిత్ర	...	0	2
శ్రీ కరంచంద్ గాంధీజీవితము	...	0	4
శ్రీ గైక్వారు గారిజీవితము	...	0	2
విశేషానందస్వామిజీవితము	...	0	2
శ్రీ కృష్ణదేవరాయచరిత్ర	...	0	8
భౌజానికథలు	...	0	5
విక్రమార్కునికథలు	...	0	5
భేతానికథలు	...	0	5
పరమానంద శిష్యులకథలు	...	0	8
వైద్యులకథలు	...	0	4
తాతాచార్యులకథలు	...	0	6
వలుగురుమంత్రి లకథలు	...	0	4
అయిదుగురు దొంగలకథ	...	0	6
ఆంధ్రప్రదేశ్ బాలశిక్ష, ఆరవ మధ్యసింపదలను ఆంధ్రులను మిక్కిలి యువయోగము	...	0	8
బాలవ్యాకరణము, చిన్నయసూరి గారిది	...	0	12
వాసుదేవమననము, వచనము, మంచితచ్చు	...	0	10
ఆంధ్రకన్నడబాలశిక్ష	...	0	8
హిందీ ఇంగ్లీషుబాలశిక్ష	...	0	4
హిందీ తెలుగుబాలబోధ	...	0	8
సంకయ్యవ్యాకరణము	...	0	4
అద్వైతసంగ్రహము	...	0	3
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి, సటీక	...	0	8
ప్రాథమికవ్యాకరణము	...	0	12
క్షేత్రయపదములు	...	0	14
శబ్దార్థచంద్రిక, శ్రీమహాకాళీ సుబ్బారాయకృత ఆంధ్రనిఘంటువు...	...	8	12
వీలగిరిపాటలు, శ్రీగురుహాడ ఆస్పారాయకృతము	...	0	6
రామదాసుచరిత్ర, చక్కనికూర్పు, మంచికొగితములు,			
ఇందు శ్రీరామదాసుగారి ప్రతిమకూడకలదు	...	0	12
ఆధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు	...	0	10

వావిళ్ల. రామసాగరిమిశ్రానులు అండ్ సన్స్,